Ilmub aastast 1999

KESKNÄDAL

Hind 0,58 €

ISSN 1406-9083

Nr 6 (785) 15. veebruar 2012

RAHVA POLIITIKALEHT

Vaba meedia – oht Ansipi valitsusele

Andres-Marius Rosenblatt on Keskerakonna noortekogu Pelgulinna klubi esimees. Pealinnast pärit Rosenblatt lõpetas 2008. aastal Tallinna Kunstigümnaasiumi. Mullu lõpetas ta Euroakadeemias rahvusvaheliste suhete teaduskonna.
Foto isiklikust arhiivist

Eesti on demokraatlik riik. Meie riigi kodanikel on õigus öelda ja mõelda seda, mida nad soovivad. Ka meedia võib avaldada oma arvamust, sest tegemist on täiesti sõltumatute infokanalitega.
Need on teesid, mida meile peaaegu igapäevaselt nii valitsuse kui ka meedia poolt ette söödetakse.
Kuid kas see tegelikkuses on ikka nii?

ANDRES-MARIUS ROSENBLATT
Keskerakonna noortekogu Pelgulinna klubi esimees

Kui hakata natuke põhjalikumalt asja uurima, võib jõuda hoopis teistsugustele järeldustele. Kipub ju olema nii, et on „õiged“ ajalehed – Postimees, Eesti Päevaleht, Eesti Ekspress – ja on „valed“ lehed – Pealinn ja Kesknädal.
Sama toimub telemaastikul, kus väidetavasti õiget infot annavad ju alati Kanal2, eriti saates „Reporter“, ning TV3 uudised. Aga see, mida kantakse üle Tallinna TV-s, on puhtal kujul keskerakondlik katse kallutada infot enda huvides.
Need on süüdistused, mida pealinnas tegutsevatele tegelikult sama sõltumatutele meediakanalitele pidevalt ette heidetakse.

Eesti meediavabadus on valikuline ja näiline

Silmakirjalik ja erapoolik suhtumine ei ole kahjuks müüt, vaid kurb reaalsus.
Paraku olen sunnitud tõdema, et Eesti meedia on tihti kajastanud sündmusi ühekülgselt – selge kallutatusega Andrus Ansipi juhitavat valitsust pooldavas suunas.
Sellise suhtumise juures on minu jaoks paradoksaalne, et väga sageli tuuakse Eesti poliitikute ja avaliku elu tegelaste hulgas demokraatiast rääkides näide: vaadake Venemaad – seal ei ole üldse sõnavabadust, kõik on Ühtse Venemaa käpa all! Kusjuures, selliseid avaldusi ei tee mitte ainult poliitikud, vaid ka haridustöötajad.

Mul on väga selgelt meeles ülikooliaegne juhtum, kus pidime ühes seminaris arutlema mitmesugustel teemadel, kaasa arvatud meediavabadus. Minu eelkõnelejad tõid enamasti näiteks Venemaa, kus nende sõnul meediavabadus puudub.
Kui mina omalt poolt argumenteerisin ja tõin näiteks RTVI, mis on vaba ja sõltumatu infokanal ning kritiseerib sageli ka Putinit ja tema valitsuse tegevust, samuti mitmed ajalehed, kellel on oma vaatenurk Venemaa poliitikast, siis püüdis õppejõud etteantud teemat ignoreerida ning alustas otsekohe vestlusringi hoopis uuel teemal.

Linnameedia *versus* peavoolumeedia

Peale ülikooliaegset kogemust, kus teistmoodi arvamust lihtsalt ei aktsepteeritud, olen püüdnud jälgida meie meediamaastikku. Midagi kiitvat kahjuks öelda ei ole. Enamik suuremaid päevalehti ja infoportaale tegeleb päevast päeva sellega, et leida midagi kriitilist Keskerakonna või Edgar Savisaare vastu. Erilise luubi alla on võetud erakonna esimehe käitumine Tallinna linnapeana. Kõik positiivsed algatused (näiteks tasuta ühistranspordi idee) materdatakse julmalt maha või naeruvääristatakse.

> ***Ma ei ole kindel, kas Eesti meediamaastikku võib nimetada demokraatlikuks. Üsna ilmsed tendentsid on selles suunas, et kogu meediat kontrollivad valitsusparteid.***

Linnameedia olemasolu on riigijuhtidele pinnuks silmas ning lisaks n-ö õigele meediale on paremerakondade aktivistid püüdnud noort arenevat TTV telekanalit iga hinna eest hävitada. Olukord on mõistetav – linnameedia ei laula samas Ansipi valitsust kiitvas kooris koos ülejäänud nn peavoolumeediaga.
Kokkuvõtteks tahaksin öelda, et ma ei ole kindel, kas Eesti meediamaastikku ikka võib nimetada demokraatlikuks. Üsna ilmsed tendentsid on selles suunas, et kogu meediat kontrollitakse valitsusparteide poolt. Ajalugu meenutades – me oleme teel Pätsu-aegse „vaikiva ajastu“ suunas. Toonane totaalne kontroll päädis lõpuks omariikluse kaotamisega.
Kuhu soovib jõuda Eesti praegune valitsus?

Meediakonverentsil muretseti: kas prokuratuur võtab võimust?

„Olen kapo ja prokuratuuriga koostööd teinud. Olen viivitanud lugude avaldamisega või mõningad neist ka avaldamata jätnud,“ tunnistas Eesti Päevalehe ajakirjanik Kärt Anvelt 8. veebruaril Eesti Ajalehtede Liidu korraldatud konverentsil “Meedia ja kriis”.

INDREK VEISERIK

Paneeldiskussioonis osaledes Kärt Anvelt ütles, et kui korrumpeerunud kapoametniku Indrek Põdra altkäemaksujuhtum ilmsiks tuli, palus prokuratuur selle kohta loo avaldamisega viivitada.
Ajakirjaniku sõnul on tal negatiivseid kogemusi sisejulgeolekustruktuuridega seotud artiklitest, näiteks nendest, mis käsitlesid Indrek Põdra altkäemaksu-skandaali ja IRL-i elamislubade-afääri.
Päevalehe ajakirjanik tõdes, et oma lähedaste kaudu sai ta nende artiklite kohta negatiivset tagasisidet: „Need artiklid ei meeldinud paljudele.“
Põdra juhtumit käsitlenud artiklite pealkirjad olid sellised: „Indrek Põdra kuriteod ulatuvad mitme aasta taha“, „Kuna prokuratuuril napib tööjõudu, anti asi kapole“, „Kas vahistatud kapolasel oli seos ka Venemaa allilmaliidriga?“.
Eraldi tõstis Kärt Anvelt esile oma 5. detsembril ilmunud artiklit „Kas ise tapame ja ise uurime?“, mis olevat tekitanud väga negatiivset vastukaja. Lugejatele teadmiseks – selles arutletakse: kas ministrid Juhan Parts ja Ken-Marti Vaher teadsid, mis äriga Indrek Raudne ja Nikolai Stelmach tegelevad? „...kui Vaher ja Parts olid oma erakonnaliikmete elamislubadega kaubitsemise ärist teadlikud – mõlemad on küll kinnitanud, et see tuli neile üllatuseks –, on õhus küsimus, kas ka nemad peaksid oma kohtadelt tagasi astuma,“ seisab paljusid võimureid pahandanud artiklis. Anvelt märkis irooniliselt: ehk peaks ta edaspidi rohkem pressiteadetele keskenduma?

Skandaalidega võiks vahet pidada

Kärt Anvelti sõnul ei naudi ta enam säärastest skandaalidest kirjutamist. “10 aastat tagasi veel nautisin. Nüüd tahaks kirjutada rutiinseid lugusid näiteks liblikatest ja lilledest,“ tunnistas ajakirjanik väsinult naeratades.
Peale Anvelti osalesid paneeldiskussioonil „Poliitskandaalid ja ajakirjandus: uuriva ajakirjanduse sõltuvus ja sõltumatus“ suhtekorraldusekspert Ilona Leib, Postimehe ajakirjanik Argo Ideon ja Äripäeva ajakirjanik Koit Brinkmann. Paneeli juhtis meediaõppejõud ja Postimehe ajakirjanik Priit Pullerits.
Allikate avaldamise teemat käsitledes teatas Koit Brinkmann, et tema jõudis kohtutäiturite petuskeemile (koolituse sildi all käidi Lõunas puhkamas) jälile tänu ühele ausale kohtutäiturile.
Nimelt otsustas see inimene saata Brinkmannile kohtutäiturite siselisti materjalid, ning sealtkaudu hakkaski lugu hargnema. Pulleritsu küsimusele, et mille poolest on Priit Toobali kätte sokutatud kirjavahetus teistsugune, Brinkmann vastata ei tahtnud.
Ideon arvas, et must-valgeid teemasid on ajakirjanduses tegelikult väga vähe. Kuigi auditoorium ootab meedialt seisukohavõttu, et kes ikkagi hea ja kes paha, on Ideoni sõnul seda raske välja öelda.

Loe edasi lk 7

Juhtkiri

Lootusetu tulevik või tulevikulootus?

ENN EESMAA

20 aasta eest sõlmitud Maastrichti leping lisas selle iidse Hollandi linna ajaloolisele staatusele tubli annuse tulevikutähendust. Ajalukku jäi toonane ametlik nimetus Euroopa Ühendus, sest Maastrichtis sõlmiti Euroopa Liidu leping.

Lepingus sätestati reeglid tulevasele ühisrahale, välis- ja julgeolekupoliitikale, plaaniti koostööd justiits- ja siseküsimustes. Oluline nihe toimus Euroopa Liidu eesmärgi sõnastuses. Senisest tähtsamale kohale tõusid sotsiaalse kaitse küsimused, liidu sotsiaalpoliitikas võeti kasutusele subsidiaarsusprintsiip.

Rohkem hakati jälgima ja analüüsima elatustaset ja elukvaliteeti. Sellest ajast alates räägime enam majanduslikust ja sotsiaalsest sidususest kogu EL-is. Räägime, et majanduskasv peab olema säästev ja jätkusuutlik ega tohi tõsta inflatsiooni.

Vaatamata eurooplastele soodsamat tulevikku lubava lepingu kiitmisele sündisid nn kolme samba poliitika kokkulepped mõneski riigis valuliselt. Saksamaal kaevati leping konstitutsioonikohtusse – sakslastele oli oluline, et leping ei lubanud föderatsiooni, vaid oli valitsustevaheline. Prantsusmaal toetas lepet vaid 51% hääletanuist, mis oli peaaegu et ennekuulmatu. Olid ju prantslased vähemasti oma liidrite sõnul eriti euromeelsed. Taani referendumil jäi rahva enamus koguni lepingu vastu ning probleemi lahendasid Taanile antud mõned vabastused teatud ühiskoostöö-valdkondades.

KESKMÕTE: ***Ometi on selles hädameres ka pääsemist tõotavaid saarekesi, õigupoolest – arengutendentse.***

Maastrichti lepingu ratifitseerimisega jõuti lõpule alles 1993. aasta novembris. Täna on Euroopa Liit üsna samasuguses seisus. On neid, kelle arvates liidul pole vähimatki tulevikulootust, sest masside arvamus ei jälgi niipalju tegude väärtust kui tegude edukust. Märkimisväärsest edust on tõesti raskevõitu rääkida. Eurotsoon käriseb, kuigi Island on otsustanud sellega liituda. Eurotsooni kriis õõnestab Euroopa julgeolekut ja poliitilist sidusust. Probleemriikide riigivõlg ulatub kohati üle 100% kohalikust SKT-st.

Seetõttu on probleemsed suure osa juhtivate pankade kapitaliplaanid. Enamik neist püüab müüa vara, riske ümber arvestada ja ohjata passivaid, seega ostetakse tagasi võlakirju, mis kauplevad alla nimiväärtuse. Probleeme pole pelgalt Kreekas, Portugalis, Hispaanias ja Itaalias, vaid koguni seal, kus ometi peaks kõik korras olema – EL-i komiteedes. Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee ametnike palgad algavad 123 000 eurost kuus ning päädivad summadega, mis on kõrgemad kui Suurbritannia peaministri kuutasu! Ja seda kõikjal nõutava kokkuhoiu tingimustes.

Aastaid on mõnigi tippliider avaldanud arvamust, et mõlemad vähe korda saatvad, omamoodi luksuskomiteed võiks laiali saata. Ometi on selles hädameres ka pääsemist tõotavaid saarekesi, õigupoolest – arengutendentse. Läbi suurenevate raskuste on EL sunnitud üha reaalsemalt ja kriitilisemalt analüüsima oma keskorganite ning liikmesriikide tegevust. Minnalaskmismentaliteeti ja sinisilmset uskumist on asendamas range monitooring ja kontroll koos karistusmeetmetega. Tegemist on ju riikide vabatahtliku ühendusega, milles enamik kasutab samu rahaühikuid – eurosid.

Kõigi liikmesriikide kodanikud peavad aru saama, et ühenduse probleemid puudutavad igaüht. Süüdi pole mitte kreeklased rahvana, vaid nende valimistel valitud liidrid, kelle enamuse majandusseadusi ja reegleid eiranud süüdimatult populistlik majandus- ja finantspoliitika on iidse riigi viinud katastroofi äärele. Nüüd on Kreekas uus valitsus ning koostöö Ateena ja Brüsseli vahel ladusam. Karmi kärpekava kiitis, vaatamata tuhandete inimeste protestile, heaks ka Kreeka parlament.

Itaaliagi tegutseb uue peaministri juhatusel realistlikumalt. Suhteliselt muretuid valitsusjuhte on korrale kutsunud mitme riigi liidrid. Õnneks on ka Eestil kindel koht nende laudade taga, kus vaieldakse ja otsustatakse meid kõiki eluliselt puudutavaid küsimusi. Tänases maailmas on just see riigi suveräänsuse ja sõltumatuse tunnuseks ning mõõdupuuks.

KESKNÄDAL

Aadress: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde	urmi@kesknadal.ee	**6 274 583**
Uudistejuht Indrek Veiserik	indrek@kesknadal.ee	**6 274 571**
Toimetaja Tiit Maksim	tiit@kesknadal.ee	**6 274 573**

Toimetus käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Reinsalu asub Ergma asemele?

Riigikogus sahistatakse, et pärast Isamaa ja Res Publica Liidu jaanuarikuist suurkogu, kus valiti erakonna juhiks Urmas Reinsalu (***pildil paremal***), tekkis IRL-is olukord, kus esimehele ei ole väärikat ametikohta. Ta on küll IRL-i fraktsiooni esimees ja erakondliku ülesande täitjana ka Eesti Koduomanike Keskliidu juhatuse esimees, kuid kõlaks ju märksa ilusamalt, kui teise valitsuspartei juht oleks Riigikogu esimees. Esimese valitsuspartei esimees on ju peaminister. Seega on IRL praegu ametikohtade poolest ilmselgelt väikevenna rollis.

Sahistatakse ka, et Ene Ergma (***pildil vasakul***) ei soovi oma positsioonilt – ikkagi teine isik riigis – võitluseta taanduda. Tema poliitilises karjääris puudub seni lihtsa parteilase ränga musta töö kogemus. Ega ole vist väga ahvatlev hakata Riigikogu lihtliikmena puldis seaduseelnõusid kaitsma, pealegi olukorras, kus valitsuse reno-mee on langustrendis, ja seadused, mida teerullimeetodil vastu võetakse, töötavad pikemas perspektiivis omariikluse edenemise ja rahvusliku rikkuse vastu, alates allakäigul majandusest ja lõpetades väljarändega. Pole ju IRL suutnud kriisiprobleemidele pakkuda mingeid lahendusi, kui välja arvata sallid ja mütsid, mida nad aasta tagasi valijatele saatsid.

Kas keegi mäletab veel lepingut IRL-iga? Mida see endast kujutas? Mis muutus pärast valimisi? IRL on jätkuvalt valitsuspartei, mis vaikib rappuvates skandaalides ja lihtsalt vahetab poliitilisi nägusid.

Toobal uuris Langilt ERM-i tulevikku

8. jaanuaril Riigikogu infotunnis küsis Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni saadik Priit Toobal kultuuriminister Rein Langilt, kuidas edenevad Eesti Rahva Muuseumi (ERM) ehitamise kavad.

„Te olete öelnud, et ERM-i uus hoone tuleb igal juhul valmis ehitada," alustas Toobal. „Euroopa Komisjon on mitmel korral ERM-i uue hoone ehituse kaasrahastusele eitavalt vastanud. Kuidas edasi? Kas ja millal ERM-i uus hoone saab olema?"

Langi vastusest: „Loomulikult ehitatakse Eesti Rahva Muuseumi uus hoone valmis. Ehitamisega tegeleb Riigi Kinnisvara AS (RKAS), kes praegu valmistab ette dokumentatsiooni riigihanke väljakuulutamiseks. Olen ka korduvalt meedias öelnud, tõsi küll, mitte Kesknädalale, mis on ainult teie informatsioonilliikas, et juhul, kui Euroopa Komisjon seda objekti ei rahasta, siis seda rahastatakse Eesti Kultuurkapitali vahenditest."

Täpsustavas küsimuses kommenteeris Toobal: „Suur tänu hea sõnaga meenutamast ajalehte Kesknädal! Teine küsimus: hetkel laual oleva tööprojekti järgi on ERM-i ehituse maksumus hinnanguliselt 87,7 miljonit eurot. Kui esimene kord ERM-i korraldatud ehitushange läbi kukkus, rääkisid muuseumijuhid 37,8 miljoni euro suurusest ehitushinnast. Teatavasti on pea kõik Eesti kultuuriobjektid (näiteks KUMU ja Lennusadam) kujunenud kallimaks kui esialgu planeeriti ega ole tähtajaks valminud. Mis võiks olla ERM-i projekti lõplik maksumus?"

Kultuuriminister: „Teil on üldse kombeks omada huvitavat informatsiooni. See on ka tore, et te omate enne riigihanke pakkumiste avamist informatsiooni, kui suur on selle ehituse hind. Eks igaüks tegutseb oma rikutuse piirides. Kui riigihange on välja kuulutatud, pakkumised avatud ja otsustatud, kellega leping tehakse, siis ma arvan, et RKAS ütleb, mis on selle ehitushanke lõplik hind."

Toobalil oli õigus ka teisele täpsustavale küsimusele, kuid ta lõpetas: „Ma isegi enam ei küsi, sest pole mõtet küsida ministri käest. Ma ütlen lihtsalt märkuse, et see number, millest ma rääkisin, on Eesti Rahva Muuseumi direktori poolt välja öeldud."

ACTA võtab sõnavabaduse ära

11. veebruari pärastlõunal kogunes Tallinnas Vabaduse väljakule kuni poolteist tuhat ja Tartusse alla tuhande protestimeelse inimese, et avaldada meelt inimõiguste kaitseks ja Eesti valitsuse tegevuse vastu ACTA leppe menetlemisel.

ACTA ehk võltsimisvastane leping on mitmetahuline ja ilusate sõnadega looritatud, kuid oma olemuselt väga keerulise sisuga ohtlik dokument. Seadus ei kohusta internetiteenuste pakkujaid oma serverites liikuva info sisu tsenseerima, küll aga sunnitakse neid koostööle õiguskaitsjatega, sest teenusepakkuja muudetakse vastutavaks „autorikaitse rikkumise võimaldamise" eest.

ACTA jõustumise järel hakatakse internetis kasutajate järel nuhkima ja internetti sisestatut tsenseerima. Nuhkimise ja tsenseerimisega hakkaksid tegelema nii internetiteenuse pakkujad (Elion, Starman, tasuta WiFi-ga kohvikud jne) kui ka veebiteenuste pakkujad (Google, YouTube, Neti.ee, Rate.ee, Õhtuleht.ee, Postimees.ee jne).

„Selle kõige valguses võib internetiteenuste osutajal olla mõistlikum asuda investeerima filtreerimise ja monitoorimise tarkvarasse, et välistada oht, et rakenduvad uut laadi kahjuhüvitised, mis on ACTA-ga oluliselt suuremad kui täna," arvas jurist Karmen Turk portaalis E24. Seega hakatakse ACTA jõustumise järel teenusepakkujate kallal rakendama „pehmet" diktatuuri. Milline teenusepakkuja tahaks edaspidi õiguskaitseorganitega vastuollu minna? Lihtsam on neil vastuoluline info oma portaalist ära kustutada ja ebamugavad kasutajad blokeerida. See aga tähendaks punast tuld sõnavabadusele. Suurimateks kaotajateks saavad need, kellele sissepääs *mainstream*-meediasse on suletud, aga kes internetis blogijatena on endale kasvatanud märkimisväärse lugejaskonna. ACTA jõustumisel on Euroopa muutumas sõnavabaduse poolest Hiina-sarnaseks.

ACTA koostamine ja läbirääkimised käisid täielikus saladuses. 1969. aasta Viini konventsioon näeb ette, et kui mõni rahvusvahelise lepingu punkt on ebaselge, siis tuleb seda tõlgendada varasemate mustandite ja läbirääkimisdokumentide põhjal. Need dokumendid on aga salastatud; neid ei ole avaldatud isegi riikidele, kes on ACTA-le alla kirjutanud.

Kesknädal kui ajakirjandusvabaduse lipukandja on igasuguse salastamise ja varjamise vastu. Seni, kuni kogu ACTA-ga seotud taustainfo ja asjaolud pole selged, ei toeta me Eesti liitumist ACTA-ga.

Ka Riigikogu Keskfraktsioon on mures ACTA võimaliku jõustamise pärast. Fraktsiooni liikmed esitasid välisminister Urmas Paetile arupärimise ACTA kohta. „Arupärimise esitajate arvates on tegemist väga vastuolulise lepinguga, mis ühelt poolt peaks aitama ennetada autoriõiguste rikkumist, kuid teiselt poolt kasutatakse selleks jälitustegevust, mis võib põhjustada isikuandmete kontrollimatut jagamist," selgitas Deniss Boroditš. Ka Keskerakonna noortekogu väljastas ACTA-vastalise pressiteate.

HIIBUSE NÄDAL

Peame teadma poliitilise võitluse piiri

Mind on lapsest saati kasvatatud teadmisega, et peres tekkinud lahkhelid ja arusaamatused tuleb lahendada omakeskis, mitte minna teiste nina alla karjuma ja rusikatega vehkima. Ühtehoidvale perekonnale pole omane lähedasele suunatud kättemaksuhimu ega poriloopimine.

RAINER VAKRA
Riigikogu liige, Nõmme linnaosavanem 2005–2011

Kuulun Keskerakonda 2005. aastast ja sellest ajast pean erakonnakaaslasi oma meeskonnaks, kaasvõitlejateks, perekonnaks.
Nõustun, et kõikjal võib ette tulla arusaamatusi ja erimeelsusi. Inimesed pole võimelised ega peagi asjadest alati ühtmoodi aru saama, sest ühesuguseid inimesi pole olemas. Siiski on ühes perekonnas reeglid ja see punane joon, kust üle ei astuta. Just selle piiri, kus puudub usaldatavaks perekonnaliikmeks tagasi tuleku võimalus, on alles 2008. aasta aprillis Reformierakonna Keskerakonna vastu vahetanud Tallinna Nõmme linnaosa vanem Erki Korp kahetsusväärselt ületanud.

Piinlik ja kurb

Ma ei peatu pikalt eelmainitu sulest tulnud halvustaval artiklil 1. veebruari Kesknädalas (Erki Korp, „Aukohus saab teha oma otsuseid, kui on oma töö teinud uurimisorganid“), sest nõmmelasena oli mul seda lugedes piinlik kõigi nende 2614 valija ees, kes mind viimastel kohalikel valimistel toetasid. Kurb, aga mis teha. Inimesed ja arusaamad on erinevad ning kõigil on õigus oma mõtete välja ütlemiseks. Lõpliku hinnangu annavad poliitiku käitumisele tema valijad.
Aga mõistmine saab otsa siis, kui su meeskonna liige on esitanud prefektuurile valekaebuse erakonna kolme liikme peale (Roman Rochmann, Monica Rand, Rainer Vakra). See on punane joon, kust üle astumine on lubamatu. Kinnitan veelkord, et kõnesoleva juhtumiga puudus minul kui linnaosavanemal seos.
Siiski jääb mulle täielikult arusaamatuks, et ajal, mil me mõistame hukka jõustruktuuride ebaproportsionaalse tegevuse Keskerakonna vastu, on mõned selle erakonna liikmetest linnajuhid asunud käituma hoopis vastupidi. Selline käitumine kahjustab ka erakonna mainet, seades nii terve erakonna kui ka selle kolm liiget avalikkuse ees põhjendamatult halba valgusesse.
Lugedes Kesknädalast Erki Korpi põhjendusi, hakkas rumalatest väidetest pea ringi käima. Toon vaid mõne näite.

Kaasatud ajakirjanikud ja politseiametnikud

Väidetavalt toimus infoleke. Kellelegi pole uudis, et ajakirjanikud linna ametlike kirjade registrit igapäevaselt jälgivad. Aga nemad näevad selliste avalduste puhul vaid pealkirju. Ja nüüd oleneb, kuidas küsimustele vastata. Härra Korp vastas klassikirjandiga teemal, kuidas enne teda oli kõik halvasti ja alles nüüd on hakanud Nõmmel päike paistma. Kas seda saab nimetada infolekkeks?
Teiseks väide, et selle sisutühja avalduse palusid teha politseiametnikud. Sama avaldust oli ta püüdnud tulutult pähe määrida linna sisekontrollile. Aga hoopis rohkem paneb muretsema, et meie hulgas on linnajuht, kes täna kirjutab pahatahtlikke väljamõeldisi Monica Ranna ja Rainer Vakra kohta. Homme võib-olla lähevad nooled järgmiste erakonnakaaslaste suunas? Mina olen koostööks uurimisorganitega avatud ja teen endast kõik oleneva, et õiglus võimalikult ruttu taastada.

Juhtunu teeb murelikuks

Õhku jääb ainult üks küsimus. Huvitav, kas Keskerakonnas sisevaenu õhutamine on Erki Korpi salaoperatsioon koos reformioravatega või on mees selle eesmärgiga lausa Kaitsepolitsei enda poolt meie erakonda susitud? Loodame, et Keskerakond suudab sellest õppida ja eraldada terad sõkaldest.
Keskerakondlasena ja nõmmekana teeb juhtunu mind murelikuks. Ma ei saa seda olukorda vaikides pealt vaadata. Ajal, mil avalikkus loodab, et Keskerakond oleks Reformierakonna üliliberaalsele poliitikale tasakaalustav jõud, tegeleb mõni valitud poliitik oma isiklike väikeste võimumängudega ja enda *ego* rahuldamisega.
Inimeste heaolule orienteeritud poliitik tõestab oma pädevust valitud kohale tegudega, mitte aga eelkäijate ja konkurentide vastu suunatud laimuga.

Vakra

Kes on järgmine?

Lugedes „populaarseks“ kujunenud seitsme erakonnaliikme pöördumist, tekkis küsimusi enam kui üks. On see paha uni, paha tuju, paha nägemus või sootuks taotluslik jama? Jätkusuutlikkuse puhul – kelle tirib siseopositsioon järgmisena hammasrataste vahele?

Vt ka 8. veebruari Kesknädalast – „Keskerakondlased kaitsevad Toobalit sisekriitikute eest“

ÜLLE JUHT
Keskerakonna liige

Kus olid kõne all olevate auväärsete parlamendiliikmete silmad-kõrvad siis, kui viimaste kohalike valimiste käigus ühes Eesti väikelinnas otsustas keskerakondlasest linnapea jätta oma erakonna liikme opositsiooni? Ja seda seetõttu, et partner IRL nii tahtis. Lasta partneril ette kirjutada ja dikteerida, kes erakonna liikmetest kaasata koalitsiooni, kes mitte? Lahe! Aga kas ka normaalne?

Selgrootus ja omakasupüüdlikkus

on kirjeldatava ühisnimetajaks. Kahjuks või õnneks ei saa nad väita, et polnud toimunuga kursis. Mis juhtus? Ei midagi! Diktaatorina käitunud partner naerab siiani pihku ja hõõrub käsi: ära tegime! Aga edasi?
Meelepärasus on libe tee. Täna meeldid, homme ei pruugi see enam kehtida. Erakondlike vaadete elluviimine läbi poliitika ei saa tugineda meeldivusel.
Olgu need kampsunid või karupüksid… Aga neid seob üks – rünnatavale erakonnakaaslasele kujundatakse koheselt ringkaitse, vastupidiselt meile, kus omad põrutavad omi. Muidugi ei puudu avalikkuse ees väikesed mängud *a la* „piits ja prääник“, kuid see on ka kõik!

Põmmutada ja tulistada

pole mingi eriline oskus. Ajaloo konteksti silmas pidades on see kohati olnud lausa hädavajalik. Kas aga täna ja sellisel moel? Erudeeritud ja arvestatava poliitilise tegevtaustaga tegijatelt oskaksin oodata seda küll kõige vähem. Arvan, et pole kõige mõistlikum peretülidega tänavale minna! Mõistlikum oleks ehk hoopis tülinorijad eemaldada!
Kui aus olla, siis tegelikkuses polegi siin miskit uut. See uus on ehk veidi enam kui kolmveerand aastat vana. Lõhe, mis hakkas kärisema ja suurenema, sai hoogu Keskerakonna esimehe valimistest.
Omakohus on vahva asi küll, kuid ka demokraatlikus ühiskonnas seob erinevatele arusaamadele tuginevaid kokkuleppeid konsensus. Kahtlemata on selle saavutamine omaette kunst ja oskus!

Head kolleegid,

kas teile ei tundu, et makstav hind erakonna jaoks on üldsuse silmis liiga kõrge selleks, et hajutada elamislubade skandaali ja IRL-i võimuvaidlusi?! Veerema lükatud pall hakkab ühel kenal Issanda päeval liikuma meie endi suunas ja üha tõusvas tempos, kui ta seda juba täna ei tee!
Mis on hind, mis paneb erakonna juhtpoliitikuid nii kallutatud otsuseid langetama ja selliseid sõnumeid edastama? Olgu siin-kohal öeldud, et ka kodanik Priit Toobal, võrdselt pöördumise läkitajatega, omab põhiseaduslikku õigust osaleda poliitilises tegevuses.
Küsimus pöördumise läkitanutele: kas kodanikud ja poliitikud tohivad esitada argumenteerimata ja tõestamata otsustele vastuväiteid? Kas ongi nii, et mis ühele lubatud, see teisele keelatud?

Siit soovitus:

ära neela võõrast sööta, sest pole teada, kui kõrgel on ohtlik konks?! Usun, et muretsemiseks pole põhjust, sest Priit Toobal mõtleb alati tõsiselt Keskerakonnas astutud sammudele.
Veel tahan oma väikese arvamuslooga hajutada mõned kõhklused. Meie hulgas on neid, kes tahavad oma arvamust avaldada ja vaevuvad seda tegema. Ehk siis ei tasu arvata, et maakohtadest läkitatud sõnumid-artiklid on saatja ainult allkirjastanud ja tegelik autor on hoopis pealinliku päritoluga. Uskuge, ka maakad oskavad ja tahavad!
Aukohtu arutelu on siinjuures teema – seal tuleb kujundada kindel ja ühene seisukoht erakonna põhimõtetele vastu töötavate liikmete suhtes.

Keskerakonna siselisti ja Kesknädalale saadetud kirja põhjal

ACTA loob võimaluse tsensuuriks

Siin on minu detailne selgitus, kuidas ACTA rikub Eesti Vabariigi põhiseadust ja on salajane rünnak kõikide väärtuste vastu, mille eest demokraatia seisab – ACTA rikub Eesti põhiseaduse NELJA paragrahvi: 11, 22, 43 ja 45.

MATTIAS AABMETS
Delfi kommentaar
11.02.2012 16:44

ACTA-l on kaks osa: avalik juriidiline tekst ja selle seaduse arutamise käigus kokku räägitud salastatud detailid, mis kirjeldavad, kuidas seda seadust täpselt rakendada.

Kuna ACTA-t võib ühtpidi lugeda mitte midagi muutvaks seaduseks ja teistpidi kõige karmimaks inimeste vabadusi rikkuvaks seaduseks, siis salastatud protokollide olemasolul tuleb lähtuda alati kõige hullemast variandist ehk siis teisest, sest see on loogiline teguviis, kui meile üritatakse “ära keerata”.

Põhiseaduse paragrahv 11 ütleb:

“Õigusi ja vabadusi tohib piirata ainult kooskõlas põhiseadusega.” Kuna ACTA rikub põhiseaduse paragrahve 22, 43 ja 45, rikub ta automaatselt ka paragrahvi 11.

Põhiseaduse paragrahv 22 ütleb:

“Kedagi ei tohi käsitada kuriteos süüdi olevana enne, kui tema kohta on jõustunud süüdimõistev kohtuotsus. Kedagi ei tohi sundida tunnistama iseenda või oma lähedaste vastu.”
ACTA seaduses on ära toodud (hullema tõlgendamise läbi), et kui sinu taskust avastatakse mälupulk, millel on pirateeritud muusikat, siis sa oled automaatselt ilma kohtuotsuseta süüdi *copyright*-õiguste rikkumises.
Sama kehtib *torrent*-internetilehekülgede kohta. Ühe omamine võrdub süüdiolemisega ja see lubab politseil ilma kohtuotsuseta sinu lehe maha võtta ja su serverid võõrandada.
Lisaks annab ACTA kohtutele võimu käskida sul enda ja teiste vastu tõendusmaterjali välja anda ja enda vastu tunnistada.

Põhiseaduse paragrahv 43 ütleb:

“Igaühel on õigus tema poolt või temale posti, telegraafi, telefoni või muul üldkasutataval teel edastatavate sõnumite saladusele. Erandeid võib kohtu loal teha kuriteo tõkestamiseks või kriminaalmenetluses tõe väljaselgitamiseks seadusega sätestatud juhtudel ja korras.”
Kuna ACTA muudab interneti teenusepakkujad (ISP-id) vastutavaks Eesti kodanike piraatluse eest, siis ISP-id hakkavad internetti jälgima selleks, et eemale hoiduda kohtusse kaebamisest. Et internetiliiklust jälgida, tuleb keelata igasugune krüpteeritud internetikasutus nagu https, tsl, tor, freenet, jne.
See tähendab seda, et kõik Eesti kodanike niiöelda “internetikirjad”, kaasa arvatud valitsuse võrkudes toimuv internetikasutus, loetakse korporatsioonide poolt läbi KGB stiilis.

Põhiseaduse paragrahv 45 ütleb:

“Igaühel on õigus vabalt levitada ideid, arvamusi, veendumusi ja muud informatsiooni sõnas, trükis, pildis või muul viisil. Seda õigust võib seadus piirata avaliku korra, kõlbluse, teiste inimeste õiguste ja vabaduste, tervise, au ning hea nime kaitseks. Tsensuuri ei ole.”
Seda õigust võib seadus piirata ainult täidesaatva kohtuotsusega.
ACTA teeb võimalikuks selle, et ta annab korporatsioonidele ohjad otsustada iseseisvalt selle üle, mis internetipostitus nende õigusi rikub ja see automaatselt eemaldada ja trahvid välja nõuda ilma kohtuotsuseta, sest eelnevalt sai juba kirjutatud, et ACTA mõistab riigi kodanikud kohtu tasemel süüdi ilma kohtuotsuseta.

See loob olukorra tsensuuriks.

Kui keegi “puhub vilet” ja postitab internetti üles suurkorporatsiooni poolse seaduserikkumise, siis see korporatsioon võib selle maha kustutada, kuna see rikub seadustega tagatud finantsilisi huve.

Foto Facebookist. Mattias Aabmets kirjutab samas, et õpib H. Elleri nim. Tartu Muusikakoolis ja on orelitöökojas õpipoiss. Kommentaar pärineb Delfist.

Rohelised noored kutsuvad!

Algab Roheliste Kogu loengusari!

Neljapäeval, 16. veebruaril kell 17.00
Keskerakonna peabüroos (Tallinn, Toom-Rüütli 3/5) alustab Keskerakonna Noortekogu Roheliste Kogu rohelist eluviisi arendavate ja propageerivate ürituste sarja.

Esimene loeng „**Prügi sorteerimine ja käitlemine**“ Valdkonda tutvustavad Tallinna Keskkonnaameti spetsialistid.

Tule ja osale roheliselt mõtlevate noorte vestlusringis!

Kuulama-vaatama saab registreeruda e-posti aadressil: karine.oganesjan@tallinnlv.ee

Kohtumine Jana Toomiga

Pühapäeval, 26. veebruaril kell 14
kohtume Keskerakonna Lasnamäe büroos (Pae 19) Riigikogu liikme **Jana Toomiga**.

Räägime tööst Riigikogus ja erakondade hetkeseisust.

Edgari ennustus: tuleb snaiprituli!

Edgar Savisaar lausus Keskerakonna volikogus 1. oktoobril 2011 peetud kõnes:

“... Meedias on tekkinud ootereežiim. Te kõik panete tähele, et pärast Keskerakonna kongressi on ajakirjandus tagasi tõmbunud. Sest olukorras, kus Keskerakonnas paleepöörde korraldamiseks oli üles rivistatud kogu meedia ning ainsana säilitas tasakaalu erinevate väljaannete vahel Kesknädal, oli tulemus muidugi parempoolsetele meediajuhtidele masendav.
Paistab, et uueks taktikaks on frontaalrünnakute asemel snaiprituli üksikute keskerakondlaste pihta. Nähti ära, et avalikult, poliitiliselt ei ole Keskerakond võetav. Sellepärast toimubki nüüd salajane sõda ja snaiprituli avaliku sõja asemel. Aga meie inimesed on karastatud ning oskavad ennast ja erakonda hoida.

Kesknädala kommentaar:
Nagu näitas mõttetu ja naeruväärse skandaali ülespuhumine Priit Toobali ja Ester Tuiksoo suhtes, läks Savisaare prognoos taas kord täppi. Küllap näevad meie silmad ka seda ,et sarnaselt kokku klopsitud skandaalid pöörduvad ühel hetkel nende algatajate vastu.

Riigijuhid mütoloo

JÜRI RAUDSEPP
arst, arstiteadlane ja vaimulik

Müütide meelevallas

Mälestusteraamatus „Kremli haigla saladused“ (1998) meenutas selle raviasutuse endine kirurg Praskovja Mošentseva, kuidas NLKP Keskkomitee esimene sekretär, NSVL Ministrite Nõukogu esimees Nikita Hruštšov, kes 1960. aastail kuulutas kommunismi saabumist kahekümne aasta pärast, jutustas talle anekdoodi sotsialismist ja veest.
Tohter pajatas: „*Hruštšov luges parajasti „Pravdat“ ja millegipärast naeratas. Otsustasin teda mitte segada, kuid ta pani lehe kõrvale. Ütlesin: „Ma ei taha teid segada,te ju loete „Pravdat“.”– “Kes seda loeb?” vastas Hruštšov naeratades. “Ma üksnes silmitsen lehte. Siin kirjutatakse ju ainult sotsialismist. Üldiselt on see vesi.” “Tahate, ma jutustan teile anekdoodi sotsialismist ja veest?” naeratas Hruštšov kavalalt ja jätkas: “Kord saabus linnast kolhoosi lektor, et rääkida sotsialismist. Kolhoosnikud olid klubisse kogunenud teda kuulama. Lavale oli asetatud laud, veekarahvin ja klaas. Lektor rääkis terve tunni ja jõi karahvini tühjaks. Rääkis teise tunni ja jõi teisegi karahvini tühjaks. Rääkis kolmandagi tunni sotsialismist ja jõi ka kolmanda karahvini tühjaks. Viimaks ta lõpetas. Kõik hingasid kergendatult. Kolhoosi esimees tänas lektorit huvitava ettekande eest ja pöördus kolhoosnike poole, et need esitaksid küsimusi. Saalis valitses vaikus. Esimees küsis sama teist ja kolmandat korda. Lõpuks keegi suvatses küsida: “Austatud lektor, te rääkisite sotsialismist järgemööda kolm tundi, jõite ära kolm karahvinitäit vett ega söönud midagi. Kuidas on see võimalik?”*
Hruštšov vaikis korraks ja suunas pilgu uurivalt minu poole. Olin kohmetu. Hruštšov aga kihistas naerda ja jätkas: “Kas nüüd on teile selge, mis on sotsialism? See on vesi!”
Ma ei kannatanud enam välja ja vastasin imestunult: “Nikita Sergejevitš! Kuidas te võite niimoodi rääkida sotsialismist?”
Tema aga vastas: “Aga mis see teie arvates siis muud on kui vesi?”
Vaidlesin ikka veel vastu: “Teie ju ehitasite ise kogu elu sotsialismi ja lubasite meile isegi kommunismi!”
Hruštšov vastas kätega vehkides: “Aga mis mul muud üle jäi teha!?”

Esitatust nähtub, et Hruštšov ei uskunud Kremli poliitilist mütoloogiat sotsialismist ega kommunismist, kuid pidi tegema näo, nagu oleks seda uskunud, sest mis tal muud üle jäi, nagu ta usaldust pälvinud raviarstile tunnistas.

Poliitiline mütoloogia on mütoloogia eriliik, mida tavalistes mütoloogiakäsitlustes ei leidu, kuid mis on olemas ja saab olema. Pole me temast vabad ka tänapäeval.
Meie peaminister on lubanud, et Eesti jõuab viie rikkama Euroopa riigi hulka. Teame nendest kindlalt kolme: Saksamaa, Prantsusmaa, Inglismaa. Kes on neljas? Aga viies peaks lubatu kohaselt kunagi aastate pärast olema Eesti! Kas selline, praegu kindlalt poliitilise mütoloogia valda kuuluv ime on võimalik?
Central Intelligence Agency “*The World Factbook'i*” andmeil olime 2008. aastal SKP alusel tehtud järjestuses maailma riikide seas 214. kohal, seega tagantpoolt viies. Meist tahapoole jäid Puerto Rico, Tonga, Zimbabwe ja Fidži. Tõsi, aastaks 2010 olime tõusnud sama allika andmeil juba 102. kohale. Kui nii edasi, siis mine tea…
Praegu inimesed sellist muinasjuttu enam ei taha uskuda. Aga kas selle vestja usub? Või on lugu sama, mis Hruštšovi ülestunnistusega? Kas kord saabub aeg, mil ka meie lugupeetud peaminister tunnistab: „Mis mul muud üle jäi?!“

Müüt laulvast revolutsioonist

Küsiksime: kas meie riigimehed tõemeeli usuvad müüti „laulvast revolutsioonist“? Kas nad siiralt usuvad, et eestlased laulsid endid Nõukogude okupatsioonist vabaks? Kas nad usuvad seda samasuguse veendumusega, nagu uskusid miljonid venelased sotsialismi ja kommunismi võidusse, või nagu on need, kes tõemeeli usuvadki Eesti jõudmist viie rikkama riigi hulka?
Laulva revolutsiooni müüt on aga kahekümne aastaga eesti rahva teadvusse kinnistunud. Peaaegu kaljukindlalt võib öelda, et seda müüti usutakse valdavalt. Ei aita siin ka Eesti Teaduste Akadeemia akadeemiku Mihhail Bronšteini kinnitus: *“Nõukogude Liitu ei oleks saanud lagundada mitte ükski võim, kui seda ei oleks soovinud Venemaa uus eliit.”* **Seda müüti pole enam võimalik rahvuse mälust kustutada – nii tugevasti on see mitte millegagi põhjendatud vale omaks võetud rahva poolt, kellest on tehtud selle revolutsiooni kangelane.**
Seega on müüt laulvast revolutsioonist teatud mõttes ka heerosmüüt ehk kangelasmüüt, nagu seda oli müüt kangelaslikust nõukogude rahvast, kes oli pandud uskuma end üles ehitavat kommunismi, mis sest, et sellesama ideoloogia juhtfiguuridele võis see olla paljas vesi.
Praegu on selle müüdi teisend kohandatud eestlastele, keda pannakse uskuma endasse kui Euroopale ja isegi Ameerikale eeskuju andvasse rahvasse.

Riigipeade valelembus

Ameerika psühholoog Paul Ekman, kes on kirjutanud vale psühholoogiast raamatu “*Telling Lies*”, õigustab riigipeade valetamist: *“Riikide juhid ei saa teha seda, mida nad tegema peavad, kui neile ei lubata valetada ükskõik missugustel tingimustel.“* Sama kinnitab ka president Richard Nixoni öeldu: *“Inimestele me räägime üht, samal ajal teeme ise teist.”*
Sellega on öeldud kõik oluline ka poliitilise retoorika kohta – see on suuremalt jaolt valetamine. Ilmselt see tõdemus innustaski vene psühholoogi Aleksandr Tarassovit kirjutama raamatu “Vale poliitikas”. Ta esitab selles Paul Ekmani väite kohta küsimuse: *“Mida tähendab riigipeadele, teisisõnu poliitikutele, et lubati valetada? Kes lubas? Kas teie, lugeja, lubasite neil valetada? Ei lubanud! Mispärast siis enne valimisi ja teisi esinemisi poliitikud kordavad nagu ühest suust, et nad viivad ellu ausat poliitikat, kritiseerivad oma oponente ebaaususes, pettuses ja valimistulemuste võltsimises, ja samas vaimus edasi?”*
Kas mitte pole nii, et nad on endile ise võtnud selle õiguse valetada?

Kes nad siis olid ja on, need riigijuhtidest valetajad?

Paul Ekmani sõnul kohtusid kaks valet 16. oktoobril 1962 Valges Majas toimunud USA presidendi John Kennedy ja NSV Liidu välisministri Andrei Gromõko kohtumisel seoses Kuuba kriisiga. Üks neist valedest tuli Ameerika presidendilt, kes varjas olemasolevat luureinformatsiooni rakettide paiknemisest Kuubal, teine – NSVL välisministrilt, kes kategooriliselt eitas tuumapeadega varustatud rakettide paiknemist Kuubal.
Ka John Kennedy järglane USA presidendi toolil, Lyndon Johnson ei pääsenud valetamisest, kui varjas avalikkuse eest ameeriklaste ebaõnnestumisi Vietnami sõjas.
Üks suuremaid valega mahasaajaid oli kahtlemata president Richard Nixon, kes seoses nn *Watergate*'i afääriga valetas kogu Ameerika rahvale, et ta ei teadvat midagi sissetungimisest demokraatide peakorterisse *Watergate´*is – endale valimisvõidu kindlustamiseks.
Kui president Jimmy Carter astus ametisse, kinnitas ta, et ei valeta oma ametiajal mitte kunagi. Kolme aasta pärast pidi ta aga valetama, ja mitte ainult ühel korral, selleks et varjata salajast kavatsust jõuga vabastada pantvangistatud USA saatkond Iraanis. Sellest ei tulnud midagi välja ja Iraan vabastas 52 pantvangi Carteri ametist lahkumise päeval, kuna ta ei saavutanud edu presidendivalimistel. (Paul Ekman peab seda valet õigustatuks.)
Valetamisest ei pääsenud populaarne president Roland Reagan, kes valede küüsi sattus seoses nn *Irangate*'i afääriga. Selle raames

Pealinn

Laar hävitas Eesti keskklassi

Ajalehes Pealinn ilmus katkend tänavu lugejateni jõudvast Edgar Savisaare raamatust „Tõde Eestist“. Katkend pärineb raamatu esimesest köitest.

Eestile on kahjulikud teiste riikide mõjuagendid, riiklikku julgeolekut ohustavad äriskeemid ja kõik muu, mis võib õõnestada meie iseseisva eksistentsi alustugesid. Selliseid väärnähtusid tuleb hukka mõista ja neis osalevaid isikuid vastutusele võtta. Hea meel on tõdeda, et selles suunas Eestis ka liigutakse.
Kuid nagu elus ikka, jäävad vahele vaid väikesed kalad ja pisikesed skeemid. Nende ümber kisatakse ja nendes osalejaid mõistetakse hukka. Suured skeemid ja tõelised hallid kardinalid suudavad märkamatuks jääda, minema lipsata või koguni oma tegevuse seadusega kooskõlastada – õigemini, seadused oma tegevuse järgi painutada. Olukorda ei muuda isegi see, kui mängus on kogu Eesti keskklassi hävinguohtu seadmine.

Rootsi Laari skeem on üks suuremaid

Üks suuremaid Eesti lähiajaloo majanduspoliitilisi mahamüümise afääre, mille kõrval IRL-i elamislubade vabrik lausa kahvatab, on Eesti majandusruumi Rootsi finantseerijate kontrolli alla mängimine. Skeemi üks võtmetegelasi on tuntud Eesti isamaalisuse eest seisev poliitik, IRL-i esimees, praegune kaitseminister Mart Laar. Tema roll skeemis on sedavõrd suur, et tema „Rootsi Laariks“ nimetamine ei oleks üldsegi mitte liialdus.
Kõik algas Eestis tegutsevate välispankade, kellest Swedbank on kahtlemata siinsel turul suurim, huvist kontrollida täieõiguslikuks eurotsooni riigiks pürgiva piirkonna laenukliente. Mäng käis sellele, et kes krabab endale rohkem eluaegseid laenuorje, see võidab.
Selleks et oma panustega mitte liiga üle pingutada, kuid samas ka mitte lasta kasumil teiste pankade taskutesse joosta, vajas Swedbank endale kaitseinglit ja toetajat, kes ütleks, kui kaugele võib riskeerimisega minna. Pank vajas „oma juhtivat poliitikut“, kes annaks garantii, et Eestis ootamatult laenuvõtjaid kaitsvaid seadusi vastu ei võetaks ja poliitika inimkeskseks – pangavaenulikuks – ei muutuks.
Lahenduseks oli Mart Laari valimine Swedbanki nõukogu liikmeks 25. aprillil 2006. aastal. Arusaadavalt ei otsinud pank selle valikuga endale pangandusalaseid teadmisi, sest vastasel juhul oleks elupõlise ajaloolase asemel tehtud panus mõnele majandusharidusega ja tugeva panganduskogemusega inimesele, kelle TOP kümnesse, viiekümnesse ja ka sajasse Mart Laar Eestis kahjuks ei kuulu. Pank tahtis ikkagi poliitilist käepikendust, kes suudaks anda garantiisid ja sillutaks teed rahulikuks edasiseks tegevuseks Eesti inimeste laenuorjastamisel.

Pangad tahtsid teada, kui suureks mull puhuda

Mart Laari saamine Swedbanki nõukogu liikmeks sattus just ajale, kui Eesti laenuturg oli jõudmas kriitilise mullistumise faasi. Perioodil 2001–2005 oli Eestisse laenatud raha kogus kasvanud 2,6 miljardilt eurolt rohkem kui 8 miljardile eurole. Koondlaenujäägi hüpe oli nelja aasta jooksul pea neljakordne ja arusaadavalt tegi see panku närviliseks ning pani otsima julgestust ja garantiisid edasiseks tegevuseks. Tuli maandada poliitiline risk tagamaks, et Eestisse paigutatud raha ikka tagasi tuleks ja mingi ootamatu poliitilise suunamuutuse tõttu kaduma ei läheks. Lisaks tuli leida vastus küsimusele, et kui palju siia laenuaplasse endisesse sotsialismimaasse veel julgeks vahendeid paigutada.
Garantii ja julgestuse andjaks välja valitud Laar oli ilmselt meelestatud optimistlikult ja julges lubada pankadele segamatut edasist tegutsemist. 2008. aastal oli pankade julge käitumise tulemusena Eestisse laenudena välja antud raha kogumaht jõudsalt lähenemas 17 miljardi euroni – ehk siis 2005. aasta lõpu seisuga rohkem kui kahekordistunud. Laenumull selle tulemusena küll lõhkes, kinnisvaraturg kukkus kokku ja majandus paisati sügavasse madalseisu, kuid nagu oligi oodata, riik ei võtnud pankade majandusliku röövretke vastu midagi ette. Puutumatus oli tagatud ja see töötas.
Ilmselt tundis Swedbankile riiklikku puutumatust lubanud Laar ennast väga enesekindlalt just ajaloolise kogemuse tõttu. Ta suutis omal ajal hävitada Eestis põllumajanduse. Ju see asjaolu süstis temasse veendumust, et ta suudab hävitada ka Eesti keskklassi. Ta suutis luua vaesunud maaelanikkonna, ju arvas suutvat luua ka elu-

Laar hävitas
2900-eurose
Ajaleht Pealinn alustab tkendite avaldamist sel stal ilmuvast Edgar Sa- aare raamatust «Tõde tist». Seekordne kat- d on valitud raamatu imesest köitest, lehe- ljed 118-120 (kui lehe- ülgede järjestus raamatu olmetamisel muidugi sa- naks jääb).
Eestile on kahjulikud teis- te riikide mõjuagendid, riiklik- ku julgeolekut ohustavad äri- skeemid ja kõik muu, mis võib õõnestada meie iseseisva ek- sistentsi alustugesid. Selliseid väärnähtusid tuleb hukka mõis- a ja neis osalevaid isikuid vas- utusele võtta. Hea meel on tõ- eda, et selles suunas Eestis ka igutakse.
Kuid nagu elus ikka, jäävad hele vaid väikesed kalad ja ikesed skeemid. Nende üm-
Arusaadavalt ei otsinud p selle valikuga endale pang dusalaseid teadmisi, sest tasel juhul oleks elupõlise loolase asemel tehtud pa mõnele majandusharidus ja tugeva panganduskoge sega inimesele, kelle top k nesse, viiekümnesse ja ka jasse Mart Laar Eest

aegsete pangavõlglaste klassi. Mida muud sai silmas pidada Laari Swedbanki nõukokku soovitanud Swedbanki soovituskomitee esimees Allan Karlsson, Laari Baltimaade tingimustes erakordset äritegemise kogemust kiites. Poliitikavälises tegevuses on Mart Laar ju ikkagi ajaloolane.

gia ja vale võrgus

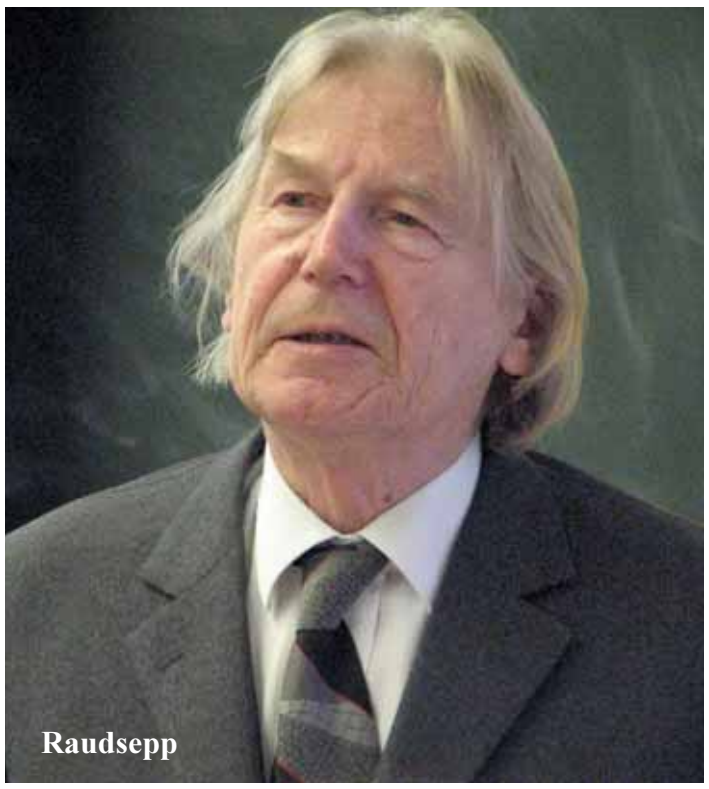
Raudsepp

müüs Ameerika Iraanile tema sõjas Iraagi vastu erirelvastust, millest saadud raha anti ebaseaduslikult Nicaragua kontratele.

Teatavasti puhkes Ameerika Ühendriikide presidendi Bill Clintoni ümber seksuaalskandaal Valge Maja interni Monica Lewinsky´ga. Püüe seda varjata viis Bill Clintoni valevandumiseni ja Monica Lewinsky valetama ahvatlemiseni, nagu seda tunnistavad presidendi telefonikõnest salvestatud sõnad: *"Meie suhete kohta pole mingeid tõendeid, seepärast eita, eita, eita!"* Oli ju president televisiooni-kaamerate ees kogu Ameerikale kuulutanud: *"Mina ei olnud tolle naisega seksuaalsuhetes. Ma pole kunagi kellelegi valetanud, mitte kordagi… Ei iialgi. Sellised süüdistused on väärad…"*
Presidendi poolt öeldut on kommenteeritud nii: "*Peaaegu kõik need, kes tõtt teadsid, jälgisid vihase uskumatusega, kuidas ta rahvale valetas.*"

Tõeliseks suurmeistriks valetamise alal sai USA president George W. Bush. Veebruaris 2006 teatas ta, et seeria "*demokraatlikke revolutsioone*" mõnedes riikides on vaid vabaduse levimise algus kogu maailmas, mis vastab Ameerika Ühendriikide rahvuslikele huvidele. *"Me oleme saanud rooside, oranži, purpurse, tulpide ja seedri revolutsioonide tunnistajaks, kuid need on alles algus… Vabadus liigub kogu maailmas edasi marsisammul ja me ei jää rahule enne, kuni vabadus on jõudnud kogu maakera kõikide rahvasteni. See sünnib meie rahvuslikes huvides."*
Märkimisväärne on seejuures asjaolu, et kui varem oli revolutsioonide suurimaks eksportööriks Nõukogude Liit, siis praegu on selleks saanud Ameerika Ühendriigid.
Nii Bush-noorema kui ka tema truu liitlase, Inglise peaministri Tony Blairi tõeliseks pärliks valetamise alal oli massihävitusrelvade olemasolu külgepookimine Iraagile, mis viis liitlasvägede sõjalise sekkumiseni.
Kui enne raamatu kirjutamist jõudis valede uurija Paul Ekman veendumusele, et Ameerika poliitika tugineb valele, siis pärast Nõukogude Liidu külastamist jõudis ta samale veendumusele tolle teise superriigi kohta. Nagu ta kirjutab, öelnud venelased talle suisa: *"Teie sõitsite just sinna, kuhu oli vaja sõita. See on valede maa. Seitsekümmend aastat valetamist!"* Nikita Hruštšov kinnitas: *"Stalin valetas!" A*ga mida tegi ta ise? Ja enne teda ja tema järel teised? Ka nemad valetasid.
Seoses Tšernobõli tuumakatastroofiga ütles üks Ukraina arste: *"Gorbatšov valetab, nagu nad kõik. Ta teab, mis tegelikult juhtus, ja teab ka seda, et meie teame, et ta valetab."*
Venemaast sai maa, kus vale omandas juba normi tähenduse. Üsna vähe oli enne NSV Liidu kokkuvarisemist neid, kes uskusid peasekretär-president Gorbatšovi poolt öeldut. Riik ei saa aga püsida, kui rahvas ei usu oma liidrite sõnu.
Demokraatlikus ühiskonnas edeneb valitsuse töö vaid siis, kui tema tegevust ja liidrite öeldut võetakse tõena. Rahvas ei taha, et tõde on vaid riigisaladuseks kuulutatu, mis on aastakümneteks peidetud arhiivihoidlatesse.
Paul Ekmani järeldus on: meie kaasaega iseloomustavad vale ja korruptsioon. Ometi oli USA president Thomas Jefferson juba 19. sajandi algul öelnud: ***"Valitsemise kunst on ususe kunst."***

Moraalitu poliitika

Meie esivanematel oli palju tarku ütlemisi, ka valetamise kohta. Üks neist kõlas nii: valel on lühikesed jalad. Tõepoolest, valetamist ei ole peetud kõlbeliseks toiminguks Piibli aegadest alates, tõenäoselt veel varemgi. On küsitud: miks Jumal pole kümnes käsus keelanud valetamist? Tõsi ta on – valetamise keeldu kümnes käsus pole, kuid on küll varastamist keelav käsk. Omal ajal oli kõnekäänuks: kes valetab, see ka varastab; ja ümberpöördult. Seega varastamist keelav käsk keelaks ühtlasi ka valetamise. See tuleb selgelt ilmsiks ühes kolmandas Moosese raamatus Jumala antud korralduses: ***"Ärge varastage ja ärge valetage, ja ükski ärgu petku oma ligimest!"***

Seega kuulub valetamine moraali valdkonda ja on kõlbeliselt taunitav. Karmima hinnangu on valetamisele andnud Jeesus: *"Kurat on inimese tapja olnud algusest peale ega ole jäänud püsima tõesse, sest tõde ei ole tema sees. Kui ta räägib valet, siis ta räägib omast, sest ta on valetaja ja vale isa!"* Seega on vale midagi kuratlikku. Keegi ei jõuagi üles lugeda inimohvreid, kes on pidanud siitilmast lahkuma valede tagajärjel.
Eespool nägime, kuivõrd levinud on vale poliitikas. Siit kerkibki küsimus: **kuivõrd moraalne on poliitika?**
Poliitikateaduste doktor professor Toomas Varrak on püüdnud sellele vastata oma raamatus "Üldine poliitikateadus" (Eesti Riigikaitse Akadeemia kirjastus, 1997). Tema andmeil pole geopoliitikas kohta moraalil: *"Nagu kirjutab vene tänane poliitik ja poliitikateadlane S. Baburin, on 20. sajandi ajalugu näidanud, et kaasaegse geopoliitika põhilise metoodilise printsiibi kohaselt ei ole üldinimlikel väärtustel, s.o. moraalil kohta poliitikas."*
Geopoliitikaga tegelevad aga põhiliselt suurriigid. Eks rõhutanudki ju George W. Bush-noorem oma kõnes, et vabadust toovad revolutsioonid toimuvad *"meie rahvuslikes huvides"*.
Rahvusvahelistes suhetes ongi geopoliitika prioriteediks eelkõige *rahvuslikud huvid.* Viimaste all tuleb aga mõista võimuoleva eliidi huve.
19.–20. sajandi inglise ajaloolane ja filosoof lord John Acton, keda peetakse Inglismaa 19. sajandi suurimaks isiksuseks ja "ajaloo magistraadiks" on kinnitanud: ***"Võim korrumpeerib ja absoluutne võim korrumpeerib absoluutselt."***

Lähtudes geopoliitilisest doktriinist olevat moraalitus ja sellega kaasnev valetamine suurriikide poliitikas õigustatud.
Aga kas ta seda on ka väikeriikide poliitikas?

2900-eurose palgalisa eest

Repro Pealinn

Aitas raha maksuvabalt riigist välja viia

Mart Laari halli kardinali roll ja käitumismustri sarnasus tema varasema tegevusega avaldub ka maksupoliitika teemadel. Eesti maksupoliitika Laari poolt veetav parempoolne orientatsioon on võimaldanud pankadel kasumeid kenasti riigist välja viia ilma Eestis makse tasumata. Eesti maksusüsteem on kaotanud palju, maksud on saanud Rootsi ja teised välisriigid. Täpselt sama käitumisnorm, mis kitsa rikaste kildkonna ja suure hulga vaeste tekitamine ühetaolise tulumaksu abil. Laari käekiri ei muutu, pank võis sellega arvestada ja nõukoguliikme valik õigustas ennast. Ehk, teisiti öeldes, Laar aitas pankadel lisaks raha kokkukogumisele selle ka riigist maksuvabalt välja viia.
Majandust mõistvate institutsioonidena said pangad aru sellest, et Eesti majanduse savijalgadel seisev konkurentsivõime eeldaks tegelikult rahvusliku valuuta devalveerimist – ja seda kardeti. Isegi kui väljaantud raha laenulepingud on kõik eurodes, oleks Eesti krooni devalveerimine kohalike maksevõimet vähendanud ja seega pankade hapude laenude hulka hüppeliselt kasvatanud. Seega oli ka kiire üleminek eurole üheks asjaks, mida Laari abil loodeti ja millega devalveerimisriski maha taheti võtta.
Parempoolne valitsus rapsis, mis ta suutis, ja Eesti rahvas euro ka sai. Pankade ja Laari jaoks pole midagi lahti, et euro tõi hinnatõusu, hulga globaalseid majandusriske ja kohustuse kinni maksta Lõuna-Euroopa riikide priiskavat elamist. Pankadel üks mure vähem ja eluaegseid laenuorje kergem hallata.

Massiline võlaorjus 2900-eurose palga eest

Roheline tuli Eesti rahva massilisse võlaorjusesse lükkamiseks, laenubuumi käivitamiseks, iseseisvusaastatega tekkinud majanduskoore riisumiseks ja seeläbi keskklassi hävitamiseks anti Laari poolt siis 325 000 Rootsi kroonise, ehk tolleaegse kursiga 546 000 Eesti kroonise, Swedbanki nõukogu liikme aastapalga eest. See teeb ühes kuus palgalisaks 45 500 krooni ehk pisut üle 2900 euro.
Riigikogus töötamise ajal rahanduskomisjoni liikmena arvel olnud Mart Laarile on selles suurusjärgus palgalisa muidugi oluline, sest viimastel aastatel tavatses ta rahanduskomisjonis istudes ennast aruteludest isoleerida, trükkides arvuti taga sisse ajalooõpikuid. Sellisel viisil ühe tööaja sisse mitut tulutoovat tegevust mahutav inimene hindab iga palgaks saadud eurot, kuid Eesti kui terviku keskklassi mahamüümise mõistes on saadud summa ikka rohkem kui häbiväärselt väike.
Laari tegevuse õigustamiseks võidakse muidugi üritada öelda, et ta tegutses vaid ühe panga suunajana ja järelikult saab tema hingele kirjutada vaid teatud osa Eesti keskklassi kaotamisest. Tegelikult on asi ikkagi nii, et Laari abil suunatud Swedbank on Eestis turuliider. Kui turuliidril on olemas poliitiline garantii makromajanduskeskkonna säilumise osas, siis on see garantii olemas ka kõigil teistel turuosalistel. Seda, mida võtab ette turuliider, on tavaliselt turvaline järgida ka kõigil teistel. Sellisel viisil suunas Laar ikkagi kogu Eesti keskklassi võlasõltlastest ma-anduslikuks riskigrupiks muutumist.
See, et Mart Laar peale umbkaudu aastast perioodi nõukoguliikme kohast loobus, ei tähenda sugugi seda, et tema poolt antud Eesti inimestelt viimase väljapigistamise kurss panganduses oleks lõppenud. Täna normaalseid kasumeid teenivad pangad kaotavad sularahaautomaate, sulgevad kontoreid, koondavad töötajaid ja meelitavad igat eurot välja, kust vähegi oskavad. Ka täna tuuakse kliendid selgelt pangakasumitele ohvriks – nagu ka Laari käe all üles puhutud laenubuumis.
Oma tegevusest Swedbankis Laar väga rääkida ei soovi. Veelgi enam, ta proovib isegi nõukogu liikmelisuse fakti ajaloost maha siluda – eks ta ajaloolasena tea hästi, kuidas see käib. Näiteks ei ole Swedbanki nõukogu kohast sõnagi juttu ei Kaitseministeeriumi koduleheküljel rippuval CV-l ega ka IRL-i koduleheküljel esimehe tausta tutvustavas materjalis.
Laar tuli, sahmis ja läks. Eesti keskklassist jäid vaid riismed järele. Täpselt nii, nagu läks kunagi meie põllumajandusega, läks seekord keskklassiga. Laar ise aga peab tähtsa näoga ministriametit ja naudib juriidilis-sotsiaalset puutumatust. See ilmselt ei ole see Eesti, mida me tahtsime.

Ajalehest Pealinn 30.01.2012

Keskerakonna eurosaadikud nõuavad Eestile võrdseid põllumajandustoetusi

Vilja Savisaar-Toomast ja Siiri Oviir (mõlemad Eesti Keskerakonnast) küsisid Euroopa Parlamendi liberaalide ja demokraatide fraktsiooni koosolekul toimunud ühtse põllumajanduspoliitika arutelul Euroopa Komisjoni põllumajandusvolinikult Dacian Cioloselt: kas ka Eesti põllumeestel oleks lootust saada teiste Euroopa tootjatega võrdseid põllumajandustoetusi?

Savisaar-Toomasti ja Oviiri küsimustele vastates märkis Ciolos, et Eesti ja teiste Balti riikide jaoks on tänaseks tegemist poliitilise reaalsusega. Tema andmetel on väiksemad otsetoetused lähiajal saamas reaalseteks otsusteks ka Euroopa Nõukogus ja Euroopa Parlamendis.

Oviir

Savisaar-Toomast: "Kui Eesti on viimastel aastatel üles näidanud suurt solidaarsust nii Euroopa Liitu kui ka ühisraha puudutavates otsustes, siis täna oodatakse seda ka Euroopa Liidu poolt, eriti arvestades liitumisel antud lubadusi. Praeguse kava järgi tõuseks Eesti toetuste tase 45 protsendilt 2019. aastaks 58 protsendini Euroopa Liidu keskmisest. See on liitumislepingus lubatud määrast oluliselt vähem, mistõttu peaks Eesti valitsus eesotsas peaministriga konkreetselt märku andma, et enne kui pole solidaarsust üles näidatud meie põllumeeste suhtes, ei plaani Eesti väljastada mingeid garantiisid ei Kreeka ega teiste riikide abistamiseks või venitab nende tegemisega ka 17 aastat."

Savisaar-Toomast

Oviir küsis: "Kui me räägime võrdsest konkurentsist, siis peaks ka põllumajandustootjaid võrdselt kohtlema. Kahjuks erinevad otsetoetused Lääne- ja Ida-Euroopa põllumeestele kordades, kuid sisendihinnad on kõigil Euroopa põllumajandustootjatel sarnased. Järelikult pole tegemist sugugi võrdse konkurentsiga, vaid turu moonutamisega ja ühtede eelistamisega teistele. Põllumajandusvoliniku jutt võrdsusest on pelgalt sõnakõlks. Eesti põllumees on samuti tõeline põllumees nagu Prantsuse põllumees ja väärib samasugust hoolimist."

Euroopa Parlamendi saadikute pressiteatest

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Põhiseadus vajab muutmist

Eesti Vabariigi taasiseseisvumisest on möödas 20 aastat. See aeg on küllaltki pikk, et riik oleks, piltlikult öeldes, lapsekingadest välja kasvanud ning kõik vajalikud seadusandlikud aktid kehtestatud.
Põhiseadus sätestab, et kõrgeima riigivõimu kandja Eesti Vabariigis on rahvas. Seadusandlik võim kuulub Riigikogule, kelle 101 liiget valib rahvas. Valimised on põhiseaduse järgi üldised, otsesed ja salajased – ei mingit e-hääletamist, kuna see ei ole salajane ning annab võimaluse hääletustulemustega suvaliselt manipuleerida.
Kui Eesti riigis on kõik ideaalselt korras, nagu Ansipi valitsus tavatseb väita, siis on aeg küps põhiseaduse muutmiseks. Esiteks, Riigikogu liikmete arvu on vaja oluliselt vähendada. Teiseks, presidendi valimine tuleb usaldada rahvale nagu see äsja toimus Soomes.
Samuti on vaja muuta säte, et omavalitsuste piire ei saa muuta asjaosaliste nõusolekuta. Maaelanikkonna pidev vähenemine teeb vajalikuks valdade arvu ja vallavalitsuste koosseisu kärpimise.
Töötasin kunagi valla täitevkomitees kolhooside instruktor-raamatupidajana, olles rajooni täitevkomitee põllumajandusosakonna koosseisus. Valla täitevkomitees oli palgal vaid kaks ametnikku – esimees ja sekretär. Miks peab praegu vallamajas istuma ca 10 ametnikku?
Ja milleks on Vabariigi Valitsuses regionaalministri ametikoht?

Elmar Hollmann
Kärdla, Hiiumaa

Poldrisegadus Emajõe ääres

Tartumaal on 1980. aastate algul ehitatud Emajõe-äärse Aardla poldriga lood segaseks kiskunud. Endine Ülenurme vallavanem Anti Kalvet (SDE) on teravalt üles tõstnud rahaprobleemid, mis seonduvad MTÜ-ga Aardla Maaparandusühing, milles ta on üks 42-st liikmest. Tal on õigus teada, mida siiski tehti poldri 1270 hektari jaoks maaparandustöödeks PRIA-st saadud 7 miljoni krooni eest, sest tehtud olevat väga vähe.
Kuna MTÜ esimees on Uno Pauts (IRL), siis arvatakse, et sealtkaudu võidi kantida riigi raha erakonna kassasse. Avalikustamist on olnud ainult ühe osapoole huvidest tulenevalt, sest Kalvet on SDE liige.
1. veebruari ETV „Pealtnägija“ tõi välja tõsiasja (mis pole Eestis enam küll mingi uudis), et IRL toimetab-talitab räpakalt. Seda probleemi ei kajastatud aga sügavuti, nagu tehakse seda

Klassikalised poldrid Hollandis, Saksamaal, Poolas jm sündisid tuulejõu abil.

alati Keskerakonna puhul. Saatele järgnes sügav ja kauakestev vaikus, nagu midagi poleks olnudki, kuigi nähtu põhjal ei saa kuidagi kõnelda raha ratsionaalsest kasutamisest. Tavakodanikena me ei tohi kuidagi seda probleemi eirata.
Kui Uno Pauts lõi 2002. a. kolmeliikmelise Aardla maaparandusühingu, siis olid tal arvatavasti tõsised kavatsused polder korda teha. Seadus tegi poldrialal olevate kinnistute omanikest ühingu sundliikmed, keda sai kokku 42 ning asjaajamine läks kuidagi käest ära.
Kuskil on tõde ja kellelgi on õigus. Aga mis kõige tähtsam – rahvas tahab tõde teada, sest selle suure summa sees oli ka Eesti maksumaksjate raha. Kui toetusesaaja on esitanud valeandmeid, nõuab PRIA toetuse tagasi. Paberid on korras, väidavad tegijad, aga tegu on tehtud. Ühed ütlevad, et väga märkamatult tehtud, teised – tohoh, kõik ju korras, paberid näitavad! Nüüd ongi küsimus - on see õige või väär? Meil kõigil on õigus teada.

Tõnu Tõepõld

Toimetuselt: Polder on kuivendussüsteem, kus üleujutuse eest tammiga kaitstud ja kuivendatud alalt liigvesi pumpade abil ära juhitakse.
Kesknädalale teadaolevalt on Aardla poldri probleemistikuga asunud tegelema ajakirjanik Peeter Ernits.

Naabritest, seekord põhjanaabritest

Laupäeva varahommikul kuulasin Vikerraadiost ajalehtede ülevaadet ja kõrvu jäi paitama poole pealt kuuldud uudis (vist Postimehest): Soome uus president Sauli Niinistö olevat öelnud umbes nii, et kapitalismi Eesti varianti Soome kunagi järgima ei hakka... Mainiti samas ka senist presidenti kui „Muumimammat“...
Toonud postkastist lehed tuppa, haarasin kohe Postimehe, et veenduda kuuldu õigsuses, aga mida pole, seda pole... Lehes oli alles vaid „Muumimamma“...
Juhtusin esmaspäeval ka Äripäeva paberkandjal lugema. Soome president Tarja Halonen olevat öelnud eelmisel nädalal, et majanduses läheb Eesti varsti Soomest mööda... Erudeeritud ja viisaka naabrina võis ta ju seda oma pika ametiaja lõpul meile ka komplimendiks öelda, aga ...

Miks me omakorda üritame igal võimalikul ja võimatul juhul oma viisakat naaberpresidenti solvata või halvustada? Võib-olla on see minu viga, kuid tema 12-aastase ametiaja jooksul pole ma kordagi märganud, et me erudeeritud naaberpresidenti „Muumimammaks“ oleksime kutsunud, ometi vaid mõni päev pärast uue presidendi selgumist me seda juba teeme...
Vana-aastaõhtu “telesõust” ma parem ei räägigi. Tahtmatult jääb mulje, et me seda nii rõhutatult igal sammul teeme vaid meie marurahvuslaste eestkostel – Halonenil olid liiga head majandus- ja kultuurisuhted idanaabriga. Ometi on lubanud heanaaberlikke suhteid säilitada ka president Niinistö.
Kuidas praktikas võiks välja näha olukord, kus me Soomest täna mööda läheksime? Jõukate ja alla toimetulekupiiri elavate kodanike vaheline elatustaseme kuristik Soomes leevendub, meil aga süveneb. Isegi masu ajal soomlased omade INIMESTE säästmiseks langetasid käibemaksu, meie aga tõstsime. Sellest aastast soomlased tõstsid töötu abiraha 120 euro võrra, aga meie?? Programmi järgi kasvab soomlastel mitte tööpuudus, nagu meil, vaid tööjõupuudus – aastaks 2020 vajatakse täiendavalt 150 000 (!) töötajat. Soomlastel on palgad jätkuvalt ligi neli korda kõrgemad kui meil, samas mõnede toiduainete hinnad on juba samal tasemel meiega.
Oleme jätkuvalt nagu Euroopa vaestemaja – ainult väga madalad palgad ja odav tööjõud veel meelitavad Eestisse tulema välisinvestoreid ja siin erinevaid allhanke-töökodasid avama.
Kui võrdleme täna end esimese Eesti Vabariigiga, siis tollase lühikese 20 aastaga alustasime ju samuti nullist ja suutsime Soomet isegi edestada oma majanduslike näitajate poolest. Täna on samuti möödas 20 aastat, aga me jääme Soomest aina kaugemale... Millal lõpetame euroülemustele oma riigist klantspildi ehtimise, vaid hakkame ka oma INIMESTEST hoolima?
/Edasi vt www.kesknadal.ee/

Udo Knaps, Märjamaa, Rapla maakond

Kaubabuss pole lahendus

Meie valitsus on küll maaelu üsna väljasuremise äärele viinud, aga eestlane ju teadagi kange – ikka tõuseb korstnatest suitsu ja liigub külavahel inimesi.
Mind ajendas kirjutama ühe nn kolkaküla üle 80-aastane vanamammi, kes palus talle poest leiba tuua. Kaubabuss sõidab küll lausa kolm korda nädalas sellest külast läbi, aga kindlat saabumise kellaaega tal pole. Inimesed ootavadki „bussijaamas“, mis on tuultele, külmale ja sademetele valla. Põhilised poebussi kliendid on pensionieralised, kel endal puudub sõiduvahend ja kellel pole ka selliseid lähedasi, kel võimalus käia toidukraami hankimas.
Vanainimene kurtis, et külmaga alati ei jõuagi kaubabussi ära oodata ja tuleb toiduaineteta koju tagasi minna. Suvel kuumaga keset päeva on ootamine raske isegi tervel inimesel, rääkimata vanast ja haigest.
Liinibusse liigub harva, koju tagasi saamist peab linnas tundide kaupa ootama.

Eesti maakaubandust veel elus hoidev kandev- ja müügijõud on kõikvõimalikus vormis ja värvis rataspoed ehk *autolavkad*.

Ometi oli selleski külas veel mitte väga ammu olemas kõik eluks vajalik. Töötasid kauplus, kus olid nii toidu- kui ka tööstuskaupade osakond, söökla, lasteaed, kool, sidejaoskond, isegi juuksur. Inimestel olid töökohad, rajati siia kodu, kasvatati suureks oma lapsed.
Nüüdseks on kõik need ettevõtted-asutused suletud, tuul kolistab tühjades majades. Nooremad inimesed on läinud tööd ja leiba otsima kas välismaalt või linnast. Pea igast perest on keegi Soomes või kuskil mujal, ja kes saab neid süüdistada, igaüks tahab ju elada ja oma peret toita.
Külasse ongi jäänud põhiliselt vanemad inimesed, kel pole enam kuskile minna. Vanadekodudesse neid ei võeta – nad ei jõuaks oma nirust pensionist kohta kinni maksta. Vanad majalobudikud või ühismajade veeta ja kuivkäimlaga korterid ei maksa ju midagi, nende müügist kusagile asustatud kohta eluaset ei hangi.
Mis üle jääb?
Vald on teinud, mis suutis, ja kuuldavasti maksab poebussile veel kenakese summa iga kuu, et see ikka liiguks ja mingit leevendust probleemile tooks, aga see pole ju lahendus. Lugedes äsja IRL-i uueks juhiks valitud hr Reinsalu plaani Tallinna linnavalitsust välja vahetama hakata, tekkis ikka viha hinge küll. Selle asemel, et mõelda, kuidas tuua maale tagasi elu, mille selle erakonna eksjuht omal ajal suures osas likvideeris, mängivad nemad liivakastimänge, et kes kellele ära teeb!
Maainimesed tahavad, et nende lapsed saaks koju tagasi tulla, aga praeguse eluseisuga pole see võimalik. Milleks oleme valinud omi inimesi Riigikogusse, kui neil pole plaaniski mõelda, kuidas riik sellest hullust seisust välja tuua? Seda, millal viie rikkama riigi hulka jõuame, me vist ära oodata ei jõua!
„Tuleks või surmgi,“ ohkas vanamemm. Tröstitu küll, aga kaua sa kannatada jaksad.

Milvi Tubli, Vinni valla elanik, Lääne-Virumaa

Kel võim, sel õigus

Elu Eestis keeb kui sõjatandril pudrupada,
koalitsioon käib oma arust õiget rada.
Opositsiooni jalge alla võib tallata,
sest õigusorganid on valitsuse hallata.

Rahva hulka pillab valitsus vaid kuldseid sõnu,
iseenda ülistusest tunneb ainult mõnu.
Oleks aeg ka oma patud lagedale tuua,
oma riigi rahva ette tõene pilt nii luua.

Elamisload, tagaotsimine, purjus sõit,
kas selles kajastub siis IRL-i edu, võit?
Ei, niisugused teod ei vii me riiki edasi,
süüdlased peaks valitsusest astuma tagasi.

Kaua ikka saab end igas asjas puhtaks pesta
ja kogu rahvale kauneid unejutte vesta?
Teadke, eesti rahvas pole üldse mitte pime,
ta ei usu enam muinasjuttu ega imet.

Ei valitsus too küll välja oma patukohvrit,
pigem uurib, kuidas rahvas loeb meil Erik Tohvrit.
Vanasõna ütleb nii: “Tõde tõuseb, vale vaob.”
Ehk kunagi ka meie riigist ebaõiglus kaob.

Kaie Tähe Valgamaalt

Maksimaalkärped

Hindan kõrgelt opositsiooni nutikust näidata end nii nagu üks opositsioon peabki käituma demokraatlikus riigis. Samas on opositsionääride vaateväljast kõrvale jäänud arusaamine, et muutuste tuuled on läbi puhunud ka erakonnist endist. Näiteks Keskerakonna ajalooline kongress, mille sündmusi jälgis pingsalt kogu Eesti rahvas, usaldas ja andis kindla mandaadi nii Edgar Savisaarele partei juhtimiseks kui ka Jüri Ratase pooldajatele erakonna uuendamiseks. Uuenemine nõuab uut poliitikat. Inimesed ei taha üha rohkem makse maksta.
Seepärast tuleks Keskerakonna loosung ümber pöörata: **Maksud väiksemaks, pensionid suuremaks! Vähem Ansipi riiki, rohkem raha lihtsale inimesele! Ansipi ametnikel palk väiksemaks – aitab sellisest Kreeka sotsialismist Eestis!**
Seoses sellega tuleks likvideerida 3 ministeeriumi, 15 maavalitsust ja 150 omavalitsust ning Teabeametit kahandada 10 korda.

Max Kaur,
Tallinna linnavolikogu liige

Et vool ei katkeks

Mida teha elektrikatkestuste ärahoidmiseks? 10. jaanuaril ETV “Vabariigi kodanikes”, kus seda arutati, pakuti ühe abinõuna välja õhuliinide asendamist maa-aluste kaablitega, mis on küll õige, aga kole aeglane suund. Generaatorite ostmine ja kannatanutel kahjude hüvitamine kujutavad endast võitlust tagajärgedega. Elektriliinide parandamine kestab liiga kaua, kuigi brigaadid töötavad hoolsalt.
Tuleb tegutseda resoluutselt! Kõigepealt – kiirendada õhuliinide asendamist, kasutades maksimaalselt ära Eesti Energial teenitud superkasumit ja mitte lastes sel voolata ülemuste taskutesse.
Elektriliinide aluse ja ümbruse puhastamiseks traate lõhkuvatest puudest ja parandustöid takistavast võsast läheb aga vaja tõsist riiklikku korraldust. Raietööde teostajaiks olgu omavalitsused (liini asukoha järgi), maavaldaja (kui liin läbib eraomandit), liinirikete kõrvaldamise brigaadid. Siis ei saa kõne alla tulla, et mõni ei lase maha võtta puid, mis tuules-tormis murdudes võiks liinile langeda. Kui tahad, et sul ja naabritel elekter ei katkeks, pead riiklikku korraldust täitma.
Nii strateegiliselt tähtsas asjas nagu seda on stabiilne elektriga varustamine, olgu riigis rohkem tunda riiki!

Arno Seemen, Viljandi

Meediakonverentsil muretseti: kas prokuratuur võtab võimust?

Algus esilehel

„Kui keegi ütleb, et Edgar Savisaar on üksnes must tegelane, siis mina sellega küll nõus ei ole,“ ütles Ideon. Tema arvates on elu märksa värvilisem. Ka Ideoni meelest võiks meedia vahelduseks skandaalidega vahet pidada.

Ilona Leib sõnas, et Eestis toimub tihti kohtumõistmine meediaveergudel ammu enne tegelikku kohut. Lõpliku kohtuotsuseni jõudes on kõik juba väsinud, ja hea seegi, kui lahend üldse meediasse jõuabki. Samuti nentis Leib, et vahel on tal tunne, et prokuratuur võtab võimust. Ta taunis seda, et teatud uurimisfaasis tohib üksnes prokuratuur sõna võtta, asjaosalised inimesed aga mitte. Samas tihti needsamad inimesed mõistetakse hiljem õigeks.

Jalgratturid ohtlikule reisile enam ei läheks

Konverentsil osalesid Liibanonis mitu kuud pantvangis olnud jalgratturid Madis Paluoja ja Kalev Käosaar.

Käosaar tõstis esile meedia positiivset mõju nende vangistuses olekule – otsimisteated andsid pantvangis olijatele jõudu.

“Oli olukord, kus välisministeerium andis intervjuu, kuid meil oli motivatsioon maas. Kõrvaltoas oli aga bandiitidel teler ja araabiakeelne BBC kandis üle Paeti intervjuu, kus ta ütles, et „me tegeleme asjaga“. See andis meile positiivse impulsi,” rääkis Käosaar.

Ajakirjanduses hiljem ilmunud süüdistusi, milles väideti, et ratturid on juhtunus ise osaliselt süüdi, kuna eirasid Välisministeeriumi hoiatusi, pidasid mehed tõekohasteks. “Tagantjärele suudame muidugi igasugust tarkust genereerida, aga paraku on selles oma tõde. Meie ju oma käiguga põhjustasime segaduse, ja lihtsam oleks tõesti olnud sõita kuskile turvalisemasse kohta. Mina isiklikult tunnen küll end natuke süüdi,” rääkis Madis Paluoja, lisades, et enam sellisele reisile ta ei läheks.

Konverentsi peaettekanne oli välisminister Urmas Paetilt, kes kõneles kommunikatsiooni rollist pantvangikriisi lahendamisel.

Delfi peatoimetaja Urmo Soonvald, Eesti Rahvusringhäälingu toimetaja Aarne Rannamäe ja Eesti Päevalehe ajakirjanikuna Liibanonis viibinud Ilmar Kahro arutlesid paneeldiskussioonis LähisIdas lähetuses käinud ajakirjaniku vaatest pantvangikriisile, ajakirjanduse rollist ning sellest, kas Liibanonis käimine oli õigustatud.

Konverentsil osales ka Norra ajalehe *Verdens Gang* uurivtoimetuse juht Marius Tetlie, kes rääkis Norra terrorirünnaku õppetundidest ja sellest, kuidas uuriv ajakirjandus seljatas sotsiaalmeedia.

Anvelt

Julgeid ajakirjanikke tuleb toetada

Seoses Kärt Anvelti (Karpa) nimega meenub siinkirjutajale eelkõige tema aastakümnetagune hunnitu puusadehööritamine ABBA laule esitavas ansamblis *All Stars*, kus Kärt esines koos Tiina Kimmeli, Henrik Normanni ja Madis Millinguga. Olen teda siiani ilmselt ekslikult seostanud peamiselt meelelahutusmaailmaga.

Lisaks mitmele siinmainitud olulisele teemale olid konverentsi üheks mõtlemapanevaimaks osaks just Kärt Anvelti arvamusavaldused. Julgen kahelda tema väites, et avalikkus pole kaotanud sellest midagi, kui mõned tema lood jäidki ilmumata. On see ikka nii? Või on tõesti prokuratuur ja kapo ebaproportsionaalselt palju mõjutamas ajakirjanike tegemisi?

Tõde avavatel ajakirjanikel on alati võimalik jõustruktuuride mõju all olevates oludes läbi põleda.

Samas oleks lilledest ja liblikatest kirjutamine ikkagi minek lihtsama vastupanu teed, mida mõistetavatel põhjustel paljud ajakirjanikud kahjuks on ka teinud.

Loodetavasti Kärt Anvelt seda siiski ei tee. Tema näol on tegemist kahtlemata julge ajakirjanikuga, kes vähemalt üritab tõde päevavalgele tuua.

Siseministri haldusalas toimuvast kirjutades peab ikka meeles pidama eelkõige tõde, mitte aga seismist oma abikaasa poliitiliste huvide eest.

Indrek Veiserik

Tartu kohtumised

Esmaspäeval, 20. veebruaril kell 14 nõustab tartlasi Keskerakonna büroos (Ülikooli 12) jurist **Marjo Antik.** Täpsem info tel 55 68 27 56.

Neljapäeval, 23. veebruaril kell 14 külastab huvilisi haridusosakonna saalis (Raekoja plats 12) Riigikogu liige **Inara Luigas.**

Reedel, 24. veebruaril kell 12 osaleb kohtumisel valijatega Keskerakonna büroos Keskerakonna Tartu piirkonna esimees, Riigikogu liige professor **Aadu Must.** Vabariigi aastapäeva puhul pidulik kohvilaud.

TALLINNA TV

20. – 26. veebruar

ESMASPÄEV, 20.02
08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:20 Terve tervis*
09:50 Aleksei Turovski lood*
10:20 Meistrite linn*
10:50 Inimese mõõde*
11:20 Euroopa tee*
11:35 Kultuurikonverents*
12:05 Kaming suun - TTVs tulekul…*
12:25 Uhkus*
14:20 Info TV
15:00 OTSE: Ülekanne Riigikogust
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Ajaga sammu*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Kas tohib?*
20:00 Pealinnapilt
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Kultuurikonverents
21:30 Spordisõbrad
22:00 Süütud hääled
00:00 KAVA
00:05 TÄNA*
00:35 Pealinnapilt*
01:05 Spordisõbrad*
01:35 Süütud hääled*
03:35 Info TV

TEISIPÄEV, 21.02
08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 Keskkonnanädal*
10:00 Kas tohib?*
10:30 Pealinnapilt*
11:00 Spordisõbrad*
11:30 Arhiivivaramu*
12:00 Elu peeglis*
12:30 Ülekanne Riigikogust*
15:30 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Linna aed*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Luubi all
20:00 Kultuurimeetri arhiivist
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Helsinki - Tallinn
21:30 Vaba mõtte klubi
22:30 Puhtalt lehelt
00:00 KAVA
00:05 TÄNA*
00:35 Luubi all*
01:05 Helsinki - Tallinn*
01:35 Puhtalt lehelt*
03:05 Info TV

KOLMAPÄEV, 22.02
08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 Luubi all*
10:00 Vaba mõtte klubi*
11:00 Helsinki - Tallinn*
11:30 Etnose kontsert*
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Kultuurikonverents *
13:00 Puhtalt lehelt*
14:30 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 LV Pressikonverents*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 Pealinna Pead
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Estica. Niguliste kirik
21:30 Meedia keskpunkt
22:00 Kaks armukest
23:50 KAVA
23:55 TÄNA*
00:25 LV Pressikonverents*
00:55 Estica. Niguliste kirik*
01:25 Kaks armukest*
03:15 Info TV

NELJAPÄEV, 23.02
08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 LV Pressikonverents*
10:00 Pealinna Pead*
11:00 Estica. Niguliste kirik*
11:30 Meedia keskpunkt*
12:00 Kultuurimeetri arhiivist*
12:30 Kaks armukest*
14:20 Info TV
18:15 KAVA
18:20 TÄNA. Lühiuudised
18:30 Spordisõbrad*
19:00 TeTeVeke
19:20 TÄNA. Lühiuudised*
19:30 REC
20:00 Hariduskonverents ja -mess 2012, 2. osa
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Hingelt tugevad
21:30 Vintskapist soklini
22:00 Eela orus
00:05 KAVA
00:10 TÄNA*
00:40 Vintskapist soklini*
01:10 Eela orus*
03:15 Info TV

REEDE, 24.02
08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:30 REC*
10:00 Pärlimaja uus ajastu*
10:30 Hingelt tugevad*
11:00 Vintskapist soklini*
11:30 Eesti MV standardtantsudes
13:00 20 aastat iseseisvuse taastamisest. Heinz Valk
13:10 Dokumentaalfilm. Vabaduse väljak vabaks
14:00 Saksofonist Villu Veski juubeliõhtu "Club1962"
16:00 Animafilm. Kolm röövlit
17:15 20 aastat iseseisvuse taastamisest. Ants Veetõusme
17:25 Kontsert.
18:20 20 aastat iseseisvuse taastamisest. Rein Veidemann
18:30 Pealinnapilt*
19:00 TeTeVeke
19:20 20 aastat iseseisvuse taastamisest. Arnold Rüütel
19:30 Tartu uudised
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 20 aastat iseseisvuse taastamisest. Edgar Savisaar
21:00 Oma Valitsus
21:30 Jaan Poska saaga
23:20 Pantokraator 30
01:20 KAVA
01:25 TÄNA*
01:45 Tartu uudised*
02:15 Kultuurimeeter*
02:45 Pantokraator 30*
04:45 Info TV

LAUPÄEV, 25.02
08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:20 Lühifilm. Bakuu
09:30 TeTeVeke
09:40 Koos parima sõbraga
10:10 Kaming suun - TTVs tulekul…
10:30 Kultuurimeeter*
11:00 Kas tohib?*
11:30 Tartu uudised*
12:00 Luubi all*
12:30 Vaba mõtte klubi*
13:30 Jaan Poska saaga*
15:20 Johnny Cash Tribute Show 2011
17:00 Mõistatuslik Ida
18:00 Tallinn liigub
18:30 Korvpallistuudio
18:45 OTSE: Korvpall
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Etnos
21:20 Jaanipäeva hullus
22:50 Kontsert*
23:45 KAVA
23:50 TÄNA*
00:10 Tallinn liigub*
00:40 Etnos*
01:10 Mõistatuslik Ida*
02:10 Johnny Cash Tribute Show 2011*
03:50 Info TV

PÜHAPÄEV, 26.02
08:55 KAVA
09:00 TÄNA*
09:20 TeTeVeke
09:30 Aleksei Turovski lood
10:00 Etnos*
10:30 Terve tervis
11:00 Linna aed
11:30 Tallinlase tarbeks
12:00 Tallinn liigub*
12:30 Korvpallistuudio*
12:45 Korvpall. BC*
14:45 Hariduskonverents ja -mess 2012, 2. osa*
15:15 Jaanipäeva hullus *
16:45 Eesti lahtised võitluskunstide mängud
18:15 KAVA
18:20 TeTeVeke
18:30 Helsinki - Tallinn*
19:00 Dokumentaal. Päev minu elust. Laura
19:30 Meistrite linn*
20:00 Arhiivivaramu
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:50 Mina, eurooplane*
21:05 Suur Buck Howard
22:35 Suured helid
23:35 KAVA
23:40 TÄNA*
00:00 Meistrite linn*
00:30 Arhiivivaramu*
01:00 Suur Buck Howard *
02:30 Info TV

Nädala juubilar MICHAEL BLOOMBERG 70

Brasiilia suurimas linnas São Paolos on kätte jõudnud õhtu. Peenemast peenemas ooperimajas käib vilgas sagimine nagu mõnes sipelgapesas. Siia pole kogunenud aga tavapärane teatrilembeline seltskond, vaid linnapead üle terve maailma.
Leiab aset agar pildistamine. Teiste linnapeade keskel särab maailma pealinna meer – Michael Bloomberg. Ta on ammu harjunud sellega, et inimesed soovivad koos temaga pildile jääda. Mehe olekust võib järeldada, et niisugune tähelepanu on tema jaoks vägagi meeltmööda.
70 aastat tagasi sõbrapäeval sündis Bostonis poisipõnn, kes sai nimeks Michael Rubens Bloomberg. Muide, alles mullu lahkus siitilmast tema ema Charlotte, olles 102-aastane. See lubab eeldada, et kuuleme hr Bloombergi tegemistest usutavasti veel paar aastakümmet. Kui Kennedy oli esimene katoliiklane, Obama esimene mustanahaline ja Mitt Romney võiks olla esimene mormoon, siis New Yorgi meer Bloomberg oleks esimene juudi rahvusest inimene USA presidendi ametipostil. Tegemist on maailma ühe rikkaima inimesega – meediaärimehega, kelle varanduse suurust hinnatakse 15 miljardile eurole. Ta on hariduselt elektriinsener ja peamine omanik meediaettevõttes *Bloomberg*. Ta on olnud nii demokraat kui ka vabariiklane, kuid täna esitleb ta ennast sõltumatuna.
Bloombergi kandideerimisest presidendiks on USA-s räägitud palju. Siiski on ta jäänud truuks linnapeaametile, mida ta on pidanud juba aastast 2002. Pealegi läks linnavolikogus läbi muudatus, mis tühistas piirangu, et üks inimene saab USA suurima linna meer olla vaid kaks korda. Nii naudibki Bloomberg juba kolmandat nelja-aastast ametiaega. See ei tulnud kergelt – ta kulutas oma tagasivalimiskampaaniale tervelt 68 miljonit eurot. Kuigi ta võitis valimised, oodati suuremat häältesaaki.
Samas, need valijad, kellele Bloomberg erinevatel põhjustel ei istu, tunnistasid siiski, et on oma linnapeaga rahul. Ta teeb head tööd ning New Yorgil läheb hästi.

Bloomberg on enamat, kui lihtsalt linnapea. Tema saavutused linna hea käekäigu eest hoolitsemisel on muljetavaldavad.
Esiteks, ta viis kuritegevuse linnas rekordmadalale. Teiseks, ta võttis ette poliitiliselt riskantsed, ent olukorda selgelt parandanud muudatused linna haridus- ja tervishoiusüsteemis. Rääkimata majandusest, mis New Yorgis on viimastel aastatel Bloombergi juhtimisel muudkui ülesmäge rühkinud.

Samas pole New Yorgi linnapea olnud tagasihoidlik mees, vaid oma silmapaistvatest saavutustest käinud tuututamas üle terve USA, pidades kõnesid ka üldisematel teemadel, nagu näiteks kontroll tulirelvade üle, globaalne soojenemine, vaesus ja investeeringud infrastruktuuri. Ette heita ei saa talle suurt midagi, sest teadagi – häbelikkusega suurt poliitikat ei tee, ja milleks salata, kui oledki võimekas!
Bloomberg ongi linnapea, kes ei ole ainult linnapea. Kuigi ta vastab meeleldi kõikvõimalikele küsimustele seoses tema juhitava linnaga, liigub jutt tihtipeale üleameerikalistele ja globaalsetele teemadele.

Bloomberg tõi innovatsiooni finantsmeediamaailma ja New Yorgi linnapea kabinetti, aga paljude arvates on üle 10 aasta linnapeana töötamine ka Bloombergi jaoks end ammendanud. Vaja on uut innovaatilist väljakutset, kus end proovile panna.
Kui rääkida innovatsioonist, siis Bloombergil on selle nähtuse kirjeldamiseks oma definitsioon: „Innovatsiooni olemus hõlmab endas seda, et sa ei tea, mida sa ehitad, kuidas seda nimetada ja kui palju see kõik võiks maksma minna.“
Tema ametiaeg linnapeana saab läbi järgmisel aastal. Palju on spekuleeritud ka selle üle, et mida kavatseb Bloomberg edasi teha? 70 pole ju vanus tagasitõmbumiseks.
Kuigi ta sai endale kolmanda ametiaja, siis neljandat ei ole siiski mõtet enam proovida – juba kolmas ametiaeg oli niigi suur ja skandaalne seaduseväänamine.
Võib olla suhteliselt kindel, et kui keegi avaldakski Bloombergile arvamust, et kuna ta on nüüd 70-aastane ning peaks poliitikast, ärist või avalikust elust taanduma, siis vaataks ta seda ütlejat üsnagi hämmeldunud ja arusaamatu pilguga ning saadaks kabinetist otseteed välja.
Bloombergi nõuandjad ei soovita tal ka presidendiks kandideerida. Samuti ei lähe ta tagasi oma meediaimpeeriumi juhtima. Bloomberg on mees, kes võtab midagi suurt ette, teeb selle ära ja liigub edasi. Räägitud on, et ta pühenduvat heategevusele, kuid kas see pakuks Bloombergi-sugusele rahutule mehele piisavat pinget? Samas juhib ta ka sellist ülemaailmset organisatsiooni, mis hakkas koondama suurlinnu, aga täna ühendab ka juba väiksemaid linnu – *C40 Cities*. Ühenduse eesmärgiks on võidelda linnades globaalse soojenemise vastu. Teatavasti on lood sedasi, et 50% maakera elanikest elab linnades, mis tarbivad ära 75% maailmas toodetavast energiast ja tekitavad 80% kasvuhoonegaasidest.
Jälgigem põnevusega, mida hr Bloombergil edaspidi veel plaanis on!

Priit Kutser

Mart Ummelase meediakommentaar — 10 aastat tagasi — 7

Vt ka eelmised Eesti Raadio eetris kõlanud meenutuskommentaarid, mis on avaldatud 21. septembri, 26. oktoobri, 2. ja 30. novembri ning 7. ja 21. detsembri Kesknädalas.

8. aprill 2002

Terve eelmise nädala hoidis enamikku Eesti kommertsmeediast elevil Tallinna kohtuniku Merle Partsi lugu. Kohati jäi mulje, et ajakirjanikud on pareminigi informeeritud kui politsei või asjaosalised ise. Ajalehtede veerge täitsid lennukad oletused, versioonid ja interpretatsioonid. Üsna põhjalikult kaevati üles ohvri eraelu pikantsed üksikasjad: kellega ta on kirevas elus kokku elanud, kellelt ehteid saanud, kellelt nõu küsinud.
Mehhiko ja Kolumbia seebiseriaalid kahvataksid taoliste värvikate olemuslugude ees. Mis avalikku arvamust tõesti võiks huvitada, on nimelt see, kas toimunul on mingit pistmist ka kohtunik Partsi kutsetööga, nende kümnete pooleliolevate, lõpuleviidud või kellegi tahtel katkestatud protsessidega, mida tema juhib, – selle kohta ei selgunud aga mitte midagi. Peale kogu ajakirjanduse üllatavalt üksmeelse kinnituse, et selliseid seoseid polevat ega maksa neid otsidagi. Kas pole lausa lummav näide enesetsensuurist, kui soovite? Kahjuks eksitav. Miks tolle isikuga väidetavalt seotud õnnetus nii suure kella külge pandi? Poleks ta kohtunik ja just SEE kohtunik, kelle käe alt on läbi käinud teatavad väga sensitiivsed kohtuasjad, vaevalt oleks temaga aset leidnud vahejuhtumile antud nõnda ohtralt lehepinda ja eetriruumi. Kõik tema kui eraisiku tegemiste kohta öeldu ja kirjutatu mõjutab kahtlemata mitte ainult tema isikut ja tööd, vaid kogu kohtuinstitutsiooni usaldusväärsust. Ei mõjuta niivõrd konkreetselt juhtunu, vaid see, mida sellega seoses on ajakirjanduses väidetud.
Meie vaba ajakirjandus ei saa pahatihti aru lihtsast tõest, et sündmuste kirjeldamisest palju olulisem on nende tõlgendamisviis massimeediumis, see kontseptsioon ühiskonnast, millest lähtutakse. Ajakirjanik ei ole kunagi vaid tumm koopiapaber, vaid ta on ideoloogiline mediaator, teadlik vahendaja, üldistaja ja järeldaja. Tema valikute alusel kujunevad avaliku arvamuse seisukohad.
Selle konkreetse, Merle Partsi juhtumi puhul olen otsinud neid reaalseid motiive, miks sündmusi on just nii vahendatud. Kas esialgse stereotüüpse hoiaku – nüüd kipub maffia juba kohtunike kallale –, millega Silikaadi kaubahoovis toimunule vahetult samal õhtul reageeriti, väidetav kiire kokkuvarisemine oli ikka faktiline või näiline sündmus!? Kas järgnenud eraelulise musta pesu ja kõmuliste inimsuhete külluslik paljastamine oli lihtsalt kellegi soov kollasevõitu loo pealt raha teenida? Või oli see hoopis üks toimunu tõlgendusi sündmustele uue sisu andmiseks? Neile küsimustele ma seni ühest vastust pole saanud. Ja tänastest lehtedest ei leia kogu teemat enam üldse. Ilmselt seetõttu, et ohver on palganud oma head nime kaitsma prominentse advokaadikontori, kes küllap juba hoolitseb selle eest, et ajakirjandus oma liialt möllama hakanud fantaasiat kähku ohjeldab. See on üks seletus. Teine oleks aga see, et tegelikud niiditõmbajad ja otsustajad on vahepeal jõudnud teatud üksmeelele Pandora laegas kähku kinni panna.
Üks väike pipratera veel seoses tolle Partsi looga. Laupäevases „Eesti Päevalehes“ üritas ajakirjanik Lea Larin niiöelda feministlikust aspektist käsitleda blondi kohtuniku juhtumit ja teda teatud mõttes kaitsta. Sellele sai ta veel samal

Ummelas

päeval Raadio2 saates „Olukorrast riigis“ hävitava vastulöögi, kui Kalle Muuli „Postimehest“ nagu mööda minnes ütles, et seesama Larin olevat eelmisel nädalal purjuspäi autojuhtimisega vahele jäänud. Huvitav, kas Muuli tahtis sellega osutada, et purjuspäi tabatud naisel ei maksaks naiselikke argumente üldse kasutada? Sest kohe pärast Larini paikapanemist tuli ta välja tõeliselt seksistlikuks hinnatava väitega, nagu oleks naisi vanglates seetõttu palju vähem, et kuritegevus ei käivat lihtsalt kokku selle sugupoole loomusega. Jättes targu lisamata, et need, kes sinna satuvad, on selle sugupoole eriti pahelised isendid.
Umbes samal “ühiskonnateaduslikul tasemel” lugusid, kui nii võiks öelda, võib tänagi leida kahest suuremast päevalehest. „Postimees“ teeb epohhilise järelduse, et madalam haridustase põhjustab suuremat suremust. Haridust on ju Eestis harjutud pidama millekski jumalast antuks, inimese kui indiviidi pärilikkusest, nagu kinnitab samas riigikogulane Toomas Vilosius, tema nii-öelda puhtatõulisusest lähtuvaks. „Postimees“ on oma ideoloogiast lähtuvalt liigitanud vähem haritud inimesed (ja seda suuresti nende endi süül) kiiremini surevaks liigiks! Varjatult, kuid siiski parastavalt.
Samamoodi oleme ju viimastel aastatel püüdnud lahendada ka narkomaania ja kuritegevuse probleeme – ka need on seotud ju suurema ja kiirema suremusega. Kas tõesti mõtleb toimetus, et kunagi saabub üks ilus hetk, mil kõik rumalad, pahelised ja kehvemad inimesed lihtsalt välja surevad? Või on madalama haridustasemega ehk lihtsalt vaesemate, tõrjutud ja kindlasti ka tundlikumate inimeste suurem suremus tingitud siiski mitte resultaadist ehk haridusest, selle kättesaadavusest, vaid ikka ühiskonna madaldunud valulävest, hoolimatusest inimlike põhiväärtuste suhtes ja valitud ekslikust inimarengu strateegiast? Kas toimunus on süüdi rumalad, harimatud ja Teine Eesti? Või hoopis eliiti kuuluv üliharitud Esimene Eesti, kes tegeleb vaid iseenda heaolu edasise kindlustamisega?

Oma panuse vulgaarsotsioloogiliste arutluste ritta pakub ka tänane „Äripäev“, kes hõiskab lausa esiküljel – „Kokkuhoid toob raha Eestisse“. Pole ammu lugenud midagi nii avameelselt jõhkrat Eesti inimeste kohta. Samas artiklis kinnitab IBM Eesti juht Valdo Randpere, et Eesti inimesed on kompetentsemad ja märksa rohkem motiveeritud kui näiteks Rootsis. Kõrvalolev graafik osutab paraku, et eestlase keskmine palk on üle viie korra väiksem kui rootslase oma. Niisiis, töökohad ei tule Eestisse kompetentsuse pärast, vaid odava tööjõu ja väljakujunemata tööturu pärast.
Paraku ei küsi Rootsi rahaga tehtav roosa ärileht artiklis kordagi, missugustel inimlikel eetikakategooriatel baseerub eestlaste objektiivselt väärtuslikuma inimtööjõu odav või lausa allahinnatud müük väliskapitalile selle kasumite mitmekordistamiseks. Ei küsi, sest Eestis lihtsalt puudub selline elementaarne eetika. Meie ajakirjandus elab teiste kategooriate järgi.

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee